

KORTVERSION AV

Sävsjö kommuns översiktsplan

Antagen av kommunfullmäktige
2024-02-19 § 19

Innehåll

3	Inledning
4	Utvecklingsinriktning
5	Strukturbild
6	Mark- och vattenanvändning
7	Sävsjö
7	Sammanhängande bostadsbebyggelse i Sävsjö
10	Mångfunktionell bebyggelse i Sävsjö
12	Verksamheter och industri i Sävsjö
14	Grönområde och park i Sävsjö
15	Transportinfrastruktur i Sävsjö
18	Fritids- och idrottsanläggningar i Sävsjö
19	Vrigstad
19	Sammanhängande bostadsbebyggelse i Vrigstad
21	Mångfunktionell bebyggelse i Vrigstad
22	Verksamheter och industri i Vrigstad
24	Grönområde och park i Vrigstad
25	Transportinfrastruktur i Vrigstad
26	Stockaryd
26	Sammanhängande bostadsbebyggelse i Stockaryd
27	Mångfunktionell bebyggelse i Stockaryd
28	Verksamheter och industri i Stockaryd
30	Transportinfrastruktur i Stockaryd

32	Rörvik
32	Sammanhängande bostadsbebyggelse i Rörvik
34	Mångfunktionell bebyggelse i Rörvik
35	Verksamheter och industri i Rörvik
36	Transportinfrastruktur i Rörvik
37	Övriga kommunen
37	Transportinfrastruktur i övriga kommunen
39	Markanvändningstyper och tillhörande ställningstaganden
42	Hänsyn och tillhörande ställningstaganden
44	Riksintressen
45	Kommunintressen
46	Landsbygdsutveckling i strandnära lägen
47	LIS-områden som pekas ut av kommunen i översiktsplanen
49	Säkerhet, miljö, klimat och hälsa
51	Areella näringars markanvändning
51	Sociala förhållanden

Inledning

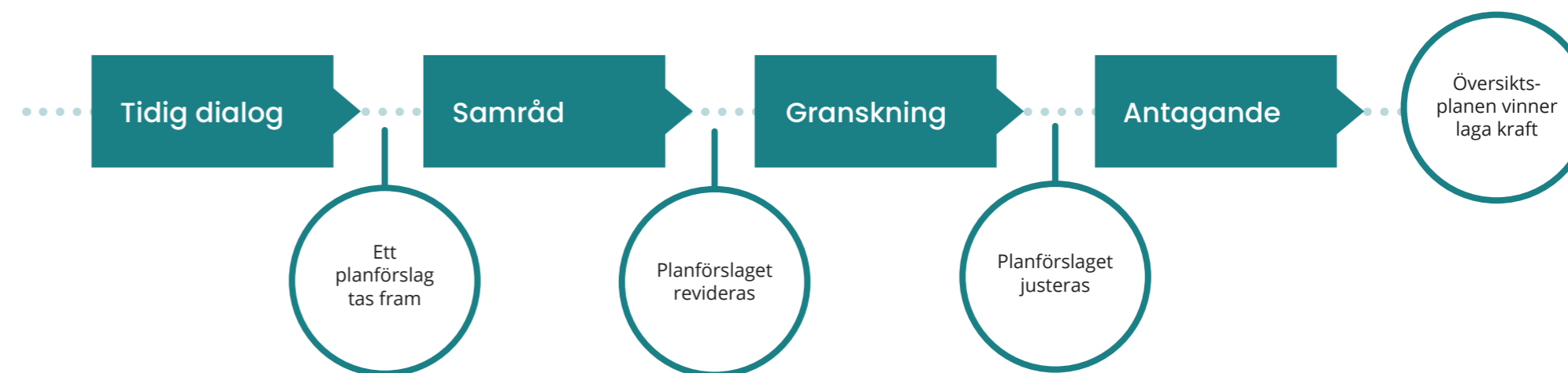
Det här är en kortversion av förslaget till en ny översiktsplan för Sävsjö kommun. Hela versionen kan du läsa på kommunens webbplats www.savsjo.se/oversiktsplan.

Vad är en översiktsplan?

Enligt Plan- och bygglagen (PBL 3 kap.) ska alla Sveriges kommuner ha en aktuell översiktsplan. Översiktsplanen ska, enligt lagen, ange den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i kommunen genom att peka ut användningen av mark- och vattenområden och genom att redogöra för hur den bebyggda miljön i kommunen ska användas, utvecklas eller bevaras. En översiktsplan är inte juridiskt bindande, men de ställningstaganden som finns i översiktsplanen är vägledande för framtida beslut.

Hur tas en översiktsplan fram?

Arbetet med den nya översiktsplanen sker enligt Plan- och bygglagen med samråd och granskning. Innan arbetet med en ny översiktsplan påbörjades höll dessutom kommunen en tidig dialog med allmänheten och särskilda intressenter för att fånga upp förslag redan tidigt. Samrådet för översiktsplanen pågick mellan den 20 juni och den 20 september 2022 och granskningen mellan 20 september och 20 november 2023.

Utvecklingsinriktning

Fokusområden

Utifrån Sävsjö kommuns utvecklingsstrategi har tre fokusområden tagits fram för den fysiska planeringen. Dessa fokusområden är vägledande för de ställningstaganden som finns i översiktsplanen. Fokusområdena är också vägledande i avvägningar mellan olika intressen.

Sävsjö kommun ska vara Sveriges mest barnvänliga kommun.

Det ska vara lätt för barn och ungdomar att tryggt och säkert förflytta sig i sitt närområde och mellan olika målpunkter. Viktiga målpunkter för barn och ungdomar – såsom platser för kultur- och fritidsaktiviteter, naturområden, lekplatser och skolan – ska vara trygga, inkluderande, jämställda och stimulerande. Barn och ungdomar är de som kommer att utgöra framtidens samhälle och ska därför särskilt ges möjlighet till att vara delaktiga vid utformning och planering av fysiska miljöer.

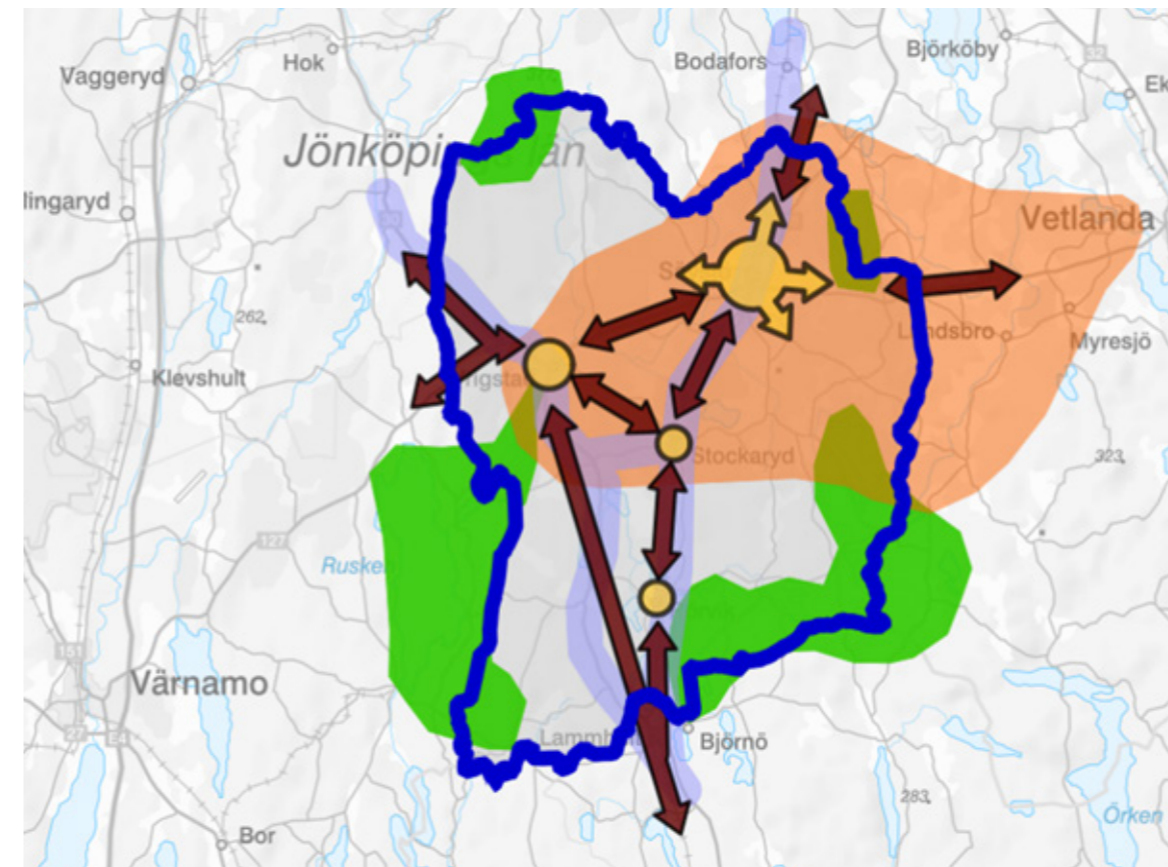
Sävsjö kommun ska vara Sveriges grönaste kommun.

Det ska vara självklart för människor, föreningar och företag att göra hållbara val. Hållbart resande ska bli ett förstahandsval för resor inom kommunen och till andra kommuner. Genom ökad förnybar energiproduktion och ökad produktion av biobränsle bidrar vi till att Jönköpings län blir självförsörjande på förnybar energi.

Sävsjös Trädgård ska tillsammans med kommunens småskaliga charm bidra till det goda livet. Grön- och blåstrukturen ska vara tillgänglig och sammankopplad och ska präglas av hänsyn till den biologiska mångfalden och användandet av ekosystemtjänster. Vid nybyggnation ska omvandling och förtätning ge förutsättning för närhet, samtidigt som viktiga grönstrukturer ska bevaras och utvecklas. På landsbygden ska bebyggelse uppmuntras framförallt utmed befintliga stråk och i befintliga bystrukturer.

Sävsjö kommun ska vara Sveriges mest inkluderande kommun.

Offentliga mötesplatser ska vara trygga och tillgängliga för alla och utformas så att många olika människor bjuds in att besöka dessa. Det ska finnas varierande boendemiljöer i olika upplåtelseformer och miljöer för näringsverksamheter i hela kommunen för att alla ska kunna bo och verka där de trivs bäst. Fiberanslutning och övrig infrastruktur av hög kvalitet i hela kommunen är en nyckel för en levande landsbygd och för en stark regional arbetsmarknad. Tillsammans-andan ska prägla processerna kring utformning och planering av nya fysiska miljöer och människor ska ges möjlighet att bli delaktiga i dessa.

Strukturbild

Struktur bilden redovisar övergripande på en karta kommunens prioriteringar för framtida utveckling. På kartan redovisas viktiga stråk eller områden med hög prioritet i den fortsatta planeringen. Struktur bilden är vägledande för de ställningstaganden och avvägningar som finns i resten av översiktsplanen, men också för kommunala ställningstaganden i nationella och regionala transportplaneringen.

- I översiktsplanens struktur bild framgår vilka bebyggelsekärnor som finns i kommunen och som delas med andra kommuner. Sävsjö, Vrigstad, Stockaryd och Rörvik är kommunens tätorter och också de platser där kommunen ser att det är lämpligast att satsa på fortsatt bebyggelse. För Sävsjö pekas också lämpliga stråk för tätortsnära landsbygdsutveckling ut.
- Storskaliga natur- och friluftsområden som är viktiga för kommunens attraktivitet redovisas också. Dessa är Höglandets barrskogsområde, Vallsjön, Vrigstadsån och Rusken-området och Högjärend.
- Ett större område som symboliserar Njudungs folkland redovisas också i struktur bilden. Området var under 1100-talet en centralbygd som bland annat kännetecknas av flera romanska 1100-talskyrkor som finns i området.
- Ett antal kommunikationsstråk lyfts också fram i struktur bilden – bland annat de viktiga nationella stråken Södra stambanan och Riksväg 30 inklusive väg 761 som knyter ihop de två transportstråken via Stockarydsterminalen.
- Även viktiga regionala och lokala stråk mellan tätorterna och tätorter utanför kommungränsen pekas ut. Här finns bland annat stråken mot Landsbro, Myresjö och Vetlanda; Bodafors, Nässjö och Eksjö; Lammhult, Alvesta och Växjö; Värnamo; Hok, Vaggeryd och Jönköping.
- I bakgrunden på struktur bilden finns kommunens landsbygd. Landsbygden fyller en väldigt viktig funktion för kommunen. Från landsbygden kommer råvara till mycket av den produktion som sker i tätorterna – både mat och naturresurser samt mycket av energiproduktionen finns där. Landsbygden innehåller viktiga naturmiljöer för djur och växter och attraktiva livs- och boendemiljöer.

Mark- och vattenanvändning

I översiktsplanens projektkatalog redovisas kommunens kommande planer gällande nya eller ändrade markanspråk. Planerna har sorterats in efter tätort och innehåller beskrivningar av kommunens ställningstaganden och identifierade konsekvenser, samt vilken hänsyn som är viktig att ta vid kommande utveckling. Här sammanfattas projektkatalogen kortfattat med tillhörande kartor.

I mark- och vattenanvändningskartorna har åtta områdestyper använts för kommunens utveckling. Det framgår i kartorna om ett område är utpekad för ändrad, utvecklad eller pågående användning genom att de har olika färger på ramen.

Ändrad användning (svart ram)

En ändrad användning innebär att ett område idag har en annan typ av användning, men att kommunen anser att det är lämpligt att ändra användningen till den områdestyp som redovisas.

Utvecklad användning (mörkgrå ram)

Med utvecklad användning menar kommunen att områdestypen ska vara kvar, men att det finns förutsättningar för att utveckla området, till exempel genom förtätning eller annan förnyelse.

Pågående användning (ljusgrå ram)

En pågående användning innebär att den gällande områdestypen är lämplig även fortsättningsvis och att endast mindre förändringar i bebyggelsen är lämplig. Mindre förtätningar och kompletteringar tillåts, men väsentliga förändringar i områdets användning eller karaktär bör inte tillåtas.

SÄVSJÖ

Sävsjö är kommunens centralort med många funktioner och nästan hälften av kommunens invånare.

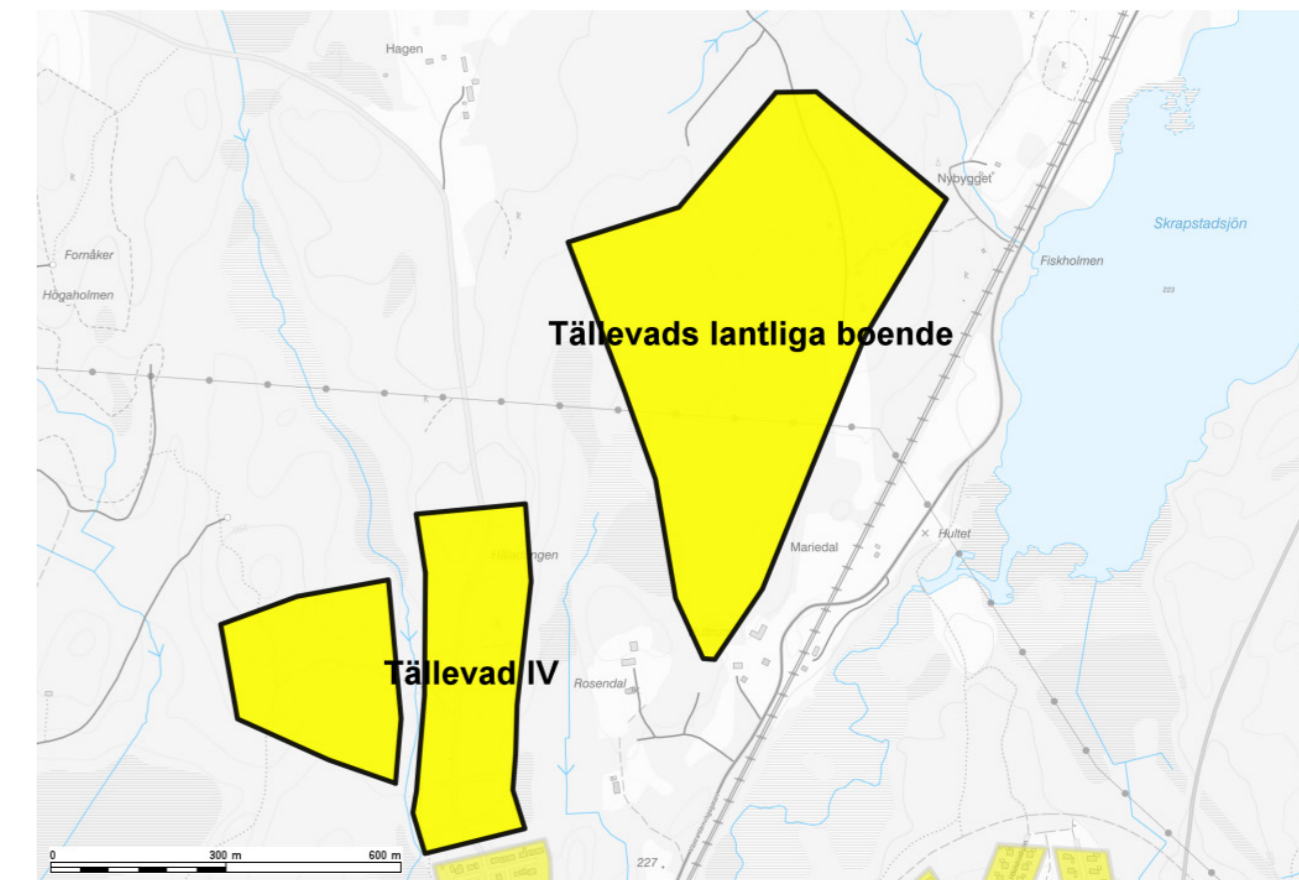
Sammanhängande bostadsbebyggelse i Sävsjö

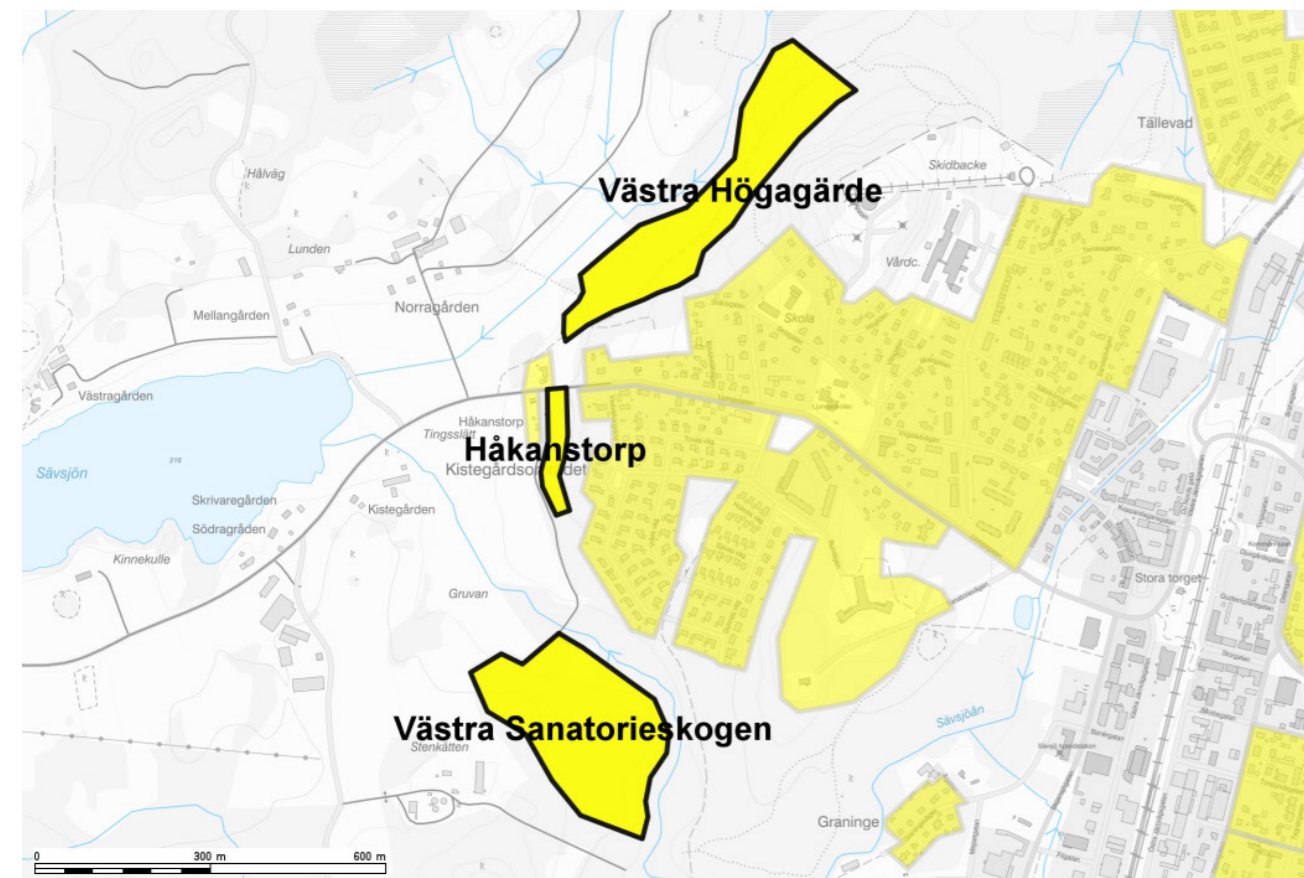
Tällevad IV

Området utgör en naturlig fortsättning på Tällevadområdet. Den sydligaste delen av området är redan idag detaljplanelagd och ett projekt är igång för att exploatera området. I området är det lämpligt med småskalig bebyggelse i form av till exempel småhus eller radhus.

Tällevads lantliga boende

Området utgör en naturlig fortsättning på hästgårdarna som byggts norr om Tällevad. Det är lämpligt för utveckling av ett område med bostäder av lantlig karaktär. Tomterna ska vara stora, men mindre än Tällevads hästgårdar. Lämplig tomtstorlek får utredas i kommande planarbete, men kan utgöra 2000-5000 kvadratmeter.

Västra Högagarde

Område i sluttningarna nordväst om Högagardebacken. Lämpligt för småskalig bebyggelse i form av till exempel småhus eller radhus.

Infarten till området bör ske från Ljungagatan med en gång- och cykelvägsförbindelse som ansluter till Gränsgatan. Exakta placeringar för dessa utreds i detaljplaneskedet och pekas inte ut i översiktsplanen.

Håkanstorp

Område söder om Ljungagatan som ligger utmed infarten till gamla skjutbanan. Området är lämpligt för småskalig bebyggelse i form av till exempel småhus eller radhus.

Området är relativt litet och det är bara lämpligt för upp till tio bostäder.

Vid bebyggelse ska en grön korridor lämnas som binder ihop Högagardebacken med Sanatorieskogen.

Västra sanatorieskogen

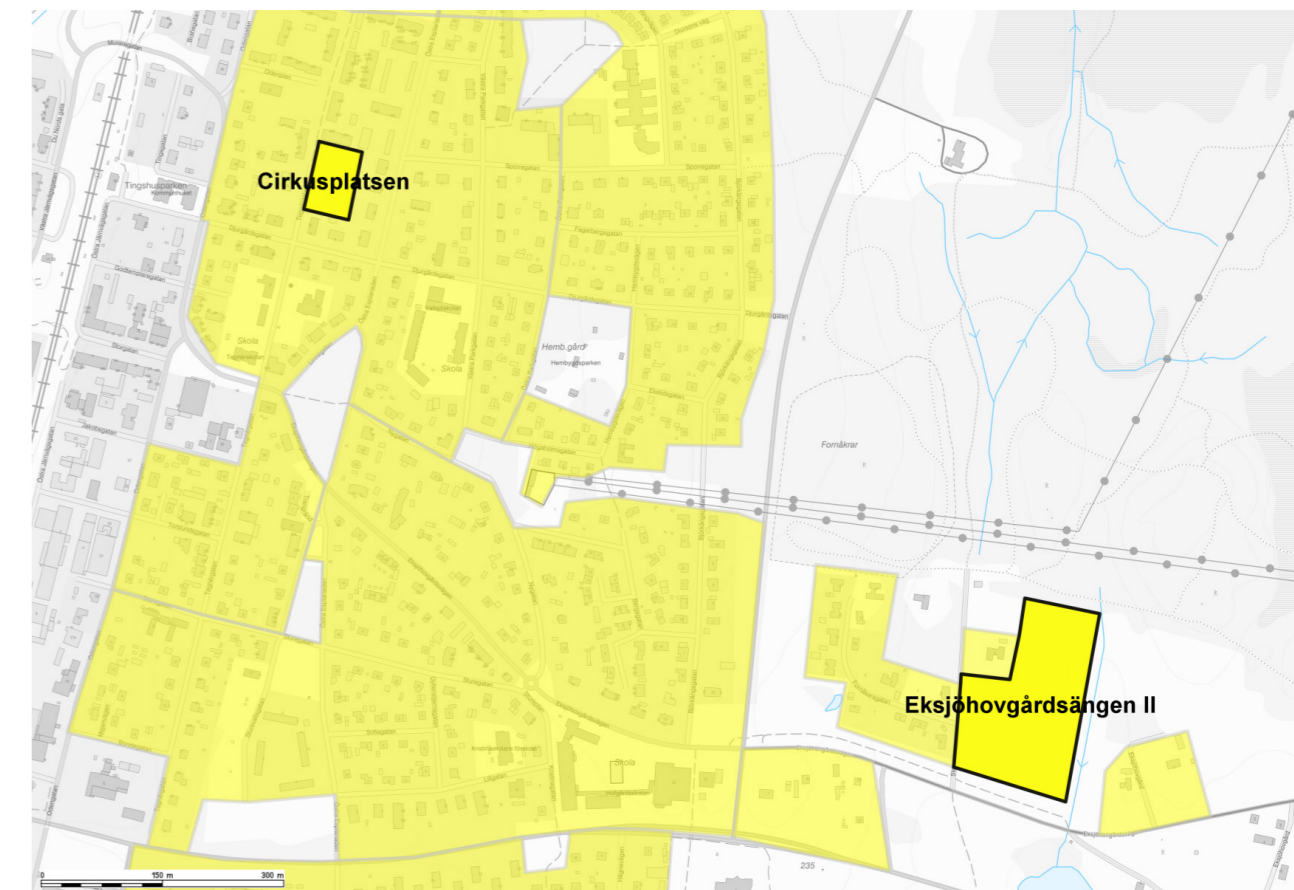
Område väster om Sanatorieskogen, på västra sidan om Sävsjöån. Området är lämpligt för småskalig bebyggelse i form av till exempel småhus och radhus på lång sikt.

Eksjöhovgårdsängen II

Området utgör en fortsättning på Eksjöhovgårdsängen och är lämpligt för småskalig bebyggelse såsom småhus eller radhus.

Cirkusplatsen

Redan detaljplanelagt område som pekats ut sedan tidigare i översiktsplanen. Området är lämpligt för flerbostadshus, men kan också vara aktuellt för verksamhetslokaler till socialförvaltningen eller trygghetsboende.

Mångfunktionell bebyggelse i Sävsjö

Omvandling Sävsjö centrum

Inom Sävsjös centrumområde finns redan idag ett flertal bostäder och centrumverksamheter. Inom området ska en omvandling ske där storskalig industri ska ges möjlighet att flytta till områden längre från centrum, vilket kan möjliggöra att verksamheter som är mer lämpliga i centrummiljöer får chansen att etablera sig – såsom handel och kontor. Samtidigt ska områdena också omvandlas för att skapa en trevligare centrummiljö där gående och cyklande trafikanter ska få bättre företräde utan att begränsa möjligheterna för nödvändig transportlogistik att ta sig in i området.

Inga verksamheter ska behöva flytta ifall inte kommunen kan erbjuda mark på annan plats i Sävsjö.

Omvandlingen av Sävsjö centrum är uppdelade i fyra etapper – varav den första kommer att ske i en överskådlig framtid. Etapp ett består dels av projektet ”Från väg till gata” som har påbörjats med en etapp väster om järnvägen – Sävsjö centrum västra – med omvandling av torget och

korsningarna Västra Järnvägsgatan/Ljungagatan/Mejensjögatan. Syftet med omvandlingen är att skapa bättre framkomlighet för cyklister och gående samt att skapa en trafiksäkrare miljö för oskyddade trafikanter.

I etapp två ska en liknande omvandling ske utmed Storgatan öster om järnvägen och vid korsningen Odengatan/Eksjöhovgårdsvägen. För etapp ett och två bör det planeras för centrumbebyggelse där det skapas plats för handel i markplan men kan finnas utrymme för kontor och bostäder i våningarna ovanför.

Etapp tre utgörs av fortsatt omvandling av området utmed Västra järnvägsgatan söderut mot mer renodlade handelsområden. Redan idag består områdena av mycket handel, men tanken är att området ska bli mer präglad av handel.

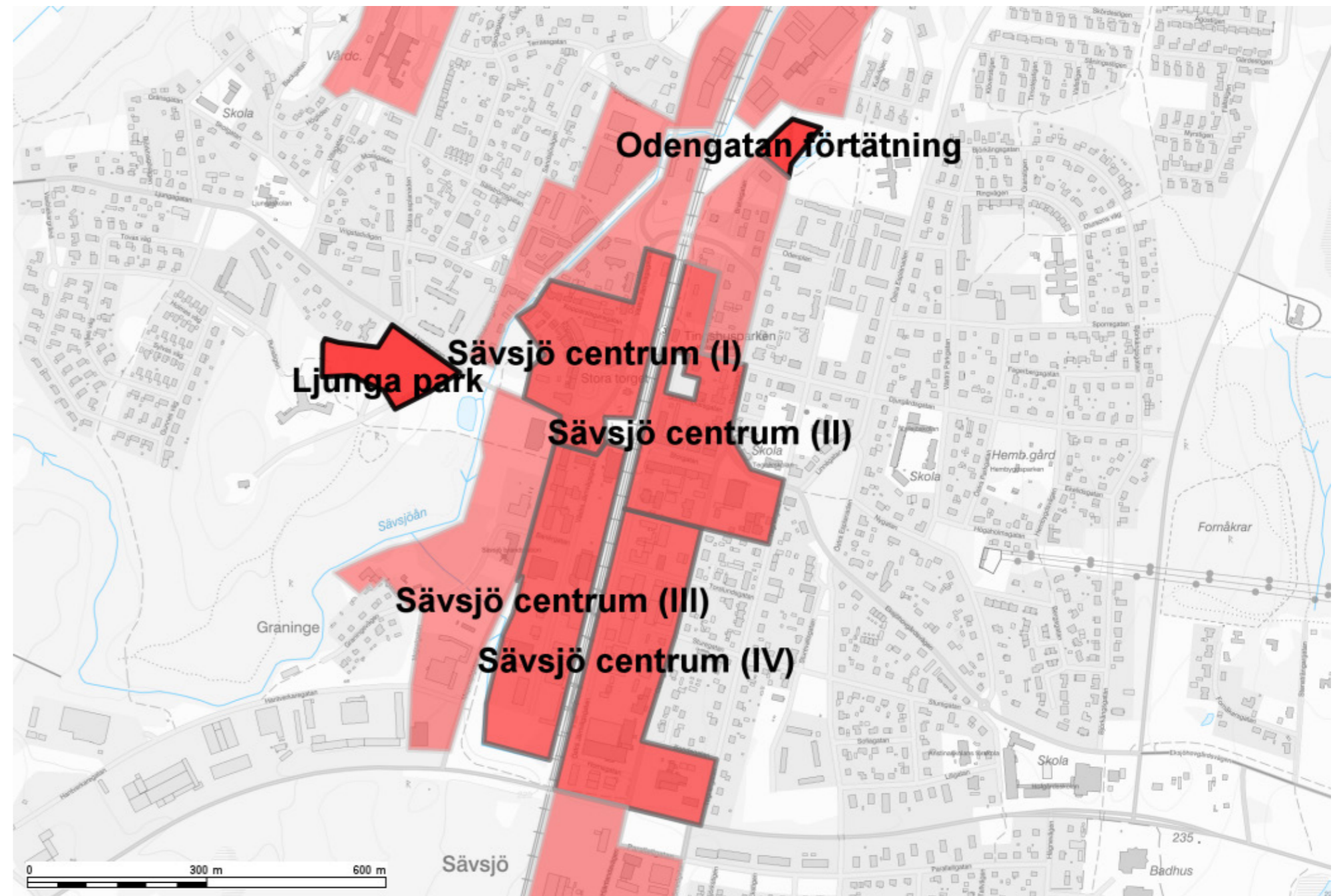
I fjärde etappen ska motsvarande del på östra sidan om järnvägen omvandlas. I den etappen är det tänkt att möjliggöra för blandad bebyggelse som harmoniserar mer bättre med de bostäderna som finns i områdets närhet.

Odengatan förtätning

Utmed Odengatan finns mark som delvis har varit bebyggd tidigare. Området är lämpligt för utveckling av mångfunktionell bebyggelse.

Ljunga park

Redan detaljplanelagt område som pekats ut sedan tidigare i översiktsplanen. Området är detaljplanelagt för bostäder, men bör avsättas som markreservat för eventuella framtida behov av en ny skola. Skolorna i Sävsjö idag börjar bli fulla och en ny skola behöver ligga centralt.

Verksamheter och industri i Sävsjö

Mäjensjöområdet

I sydvästra Sävsjö, väster om järnvägen och söder om väg 127 finns ett skogsområde som lämpar sig för utveckling av ytkrävande och bullrande verksamheter. Närmast väg 127 ska handelsverksamheter som kräver bra skyltlägen lokaliseras. Längre söderut finns områden som är mer lämpliga för industrier.

Genom området går ett vägreservat för omledning av väg 761 mot Stockaryd. En förbifart kan byggas så att den tunga trafiken mot Stockaryd och södra industriområdet inte går förbi Aleholmsgymnasiet och bostadsområdet Nyhem.

Hela området behöver hanteras i ett sammanhang.

Alehögsområdet

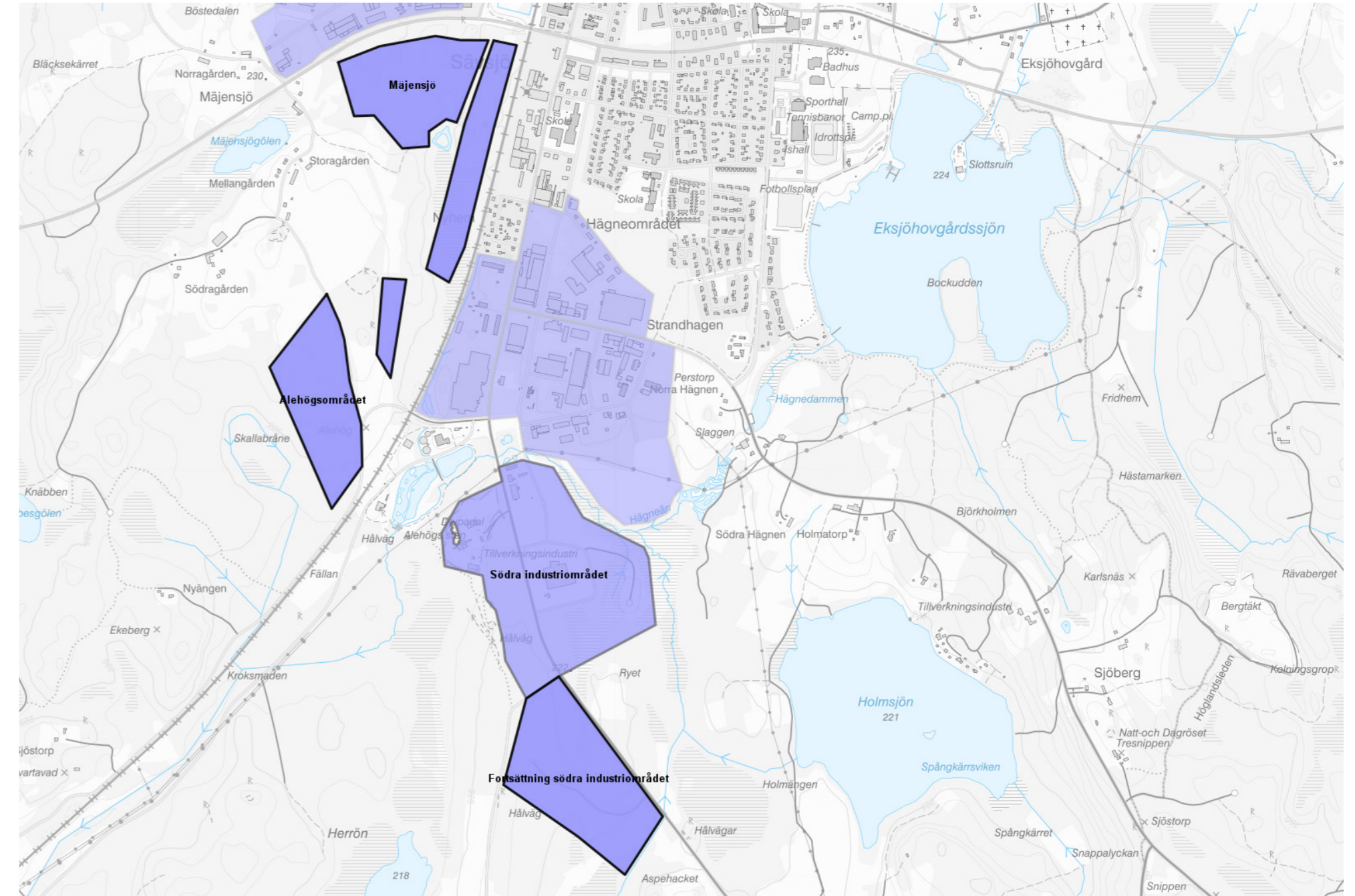
Söder om Mäjensjöområdet finns en möjlighet att långsiktigt fortsätta utbyggnaden av verksamheter. Det här området är lämpligt för utbyggnad först efter att väg 761 letts om genom Mäjensjöområdet väster om järnvägen. Inom området är det lämpligt med ytkrävande och bullrande verksamheter.

Södra industriområdet

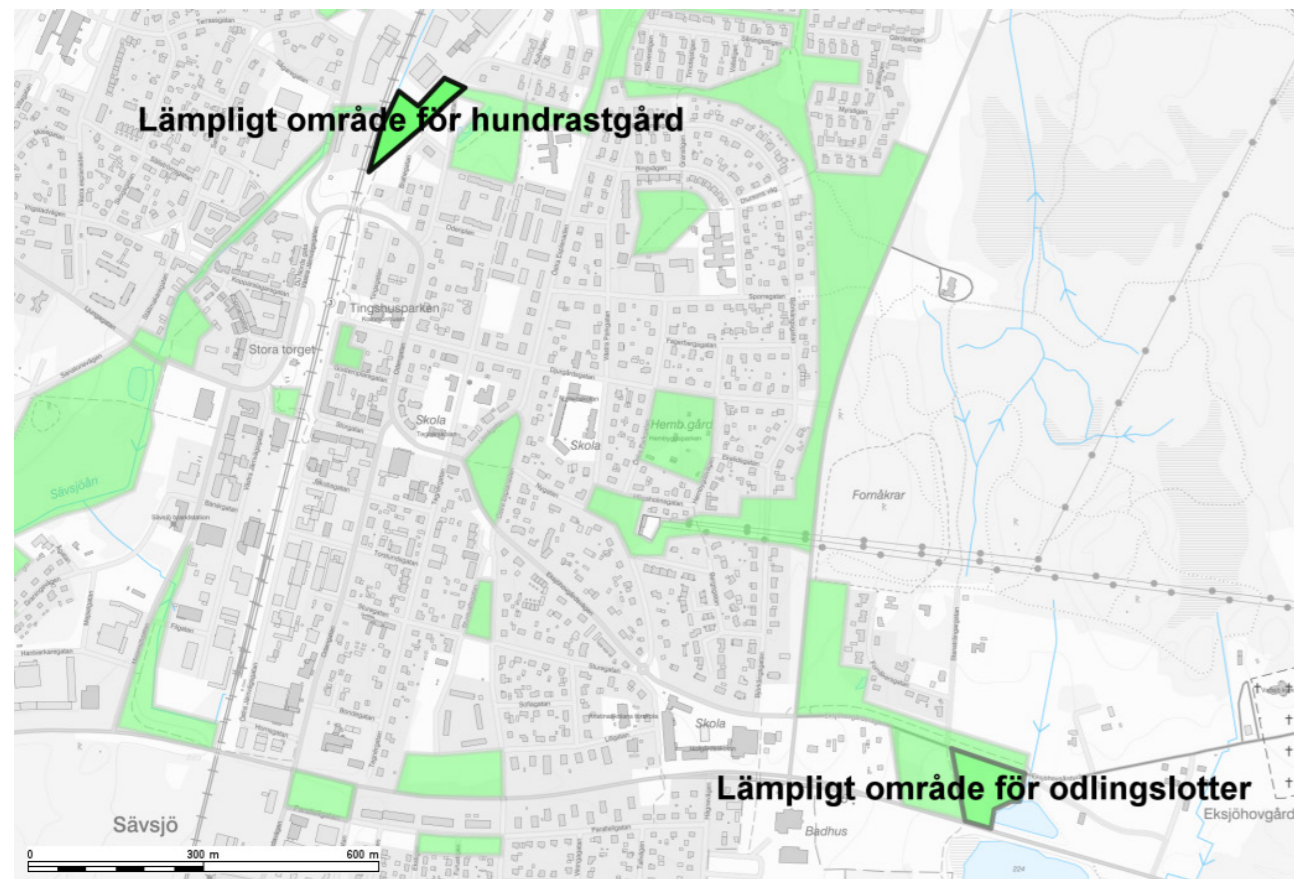
I stort sett hela det södra industriområdet är idag detaljplanelagt och området har pekats ut som lämpligt för industriverksamheter i den befintliga översiktsplanen – något som är fortsatt aktuellt.

Fortsättning södra industriområdet

Söder och sydväst om det befintliga Södra industriområdet i Sävsjö finns mark som fortsatt kan utvecklas för kommande industrietableringar. Området är lämpligt för utveckling på längre sikt efter att Mäjensjö etablerats. Inom området är det lämpligt för ytkrävande och bullrande verksamheter.

Grönområde och park i Sävsjö

Lämpligt område för hundrastgård

Området ligger på östra sidan om järnvägen strax norr om centrum. Om det i framtiden skulle bli aktuellt med en hundrastgård i Sävsjö tåtorrt lyfts fram det här som ett lämpligt förslag.

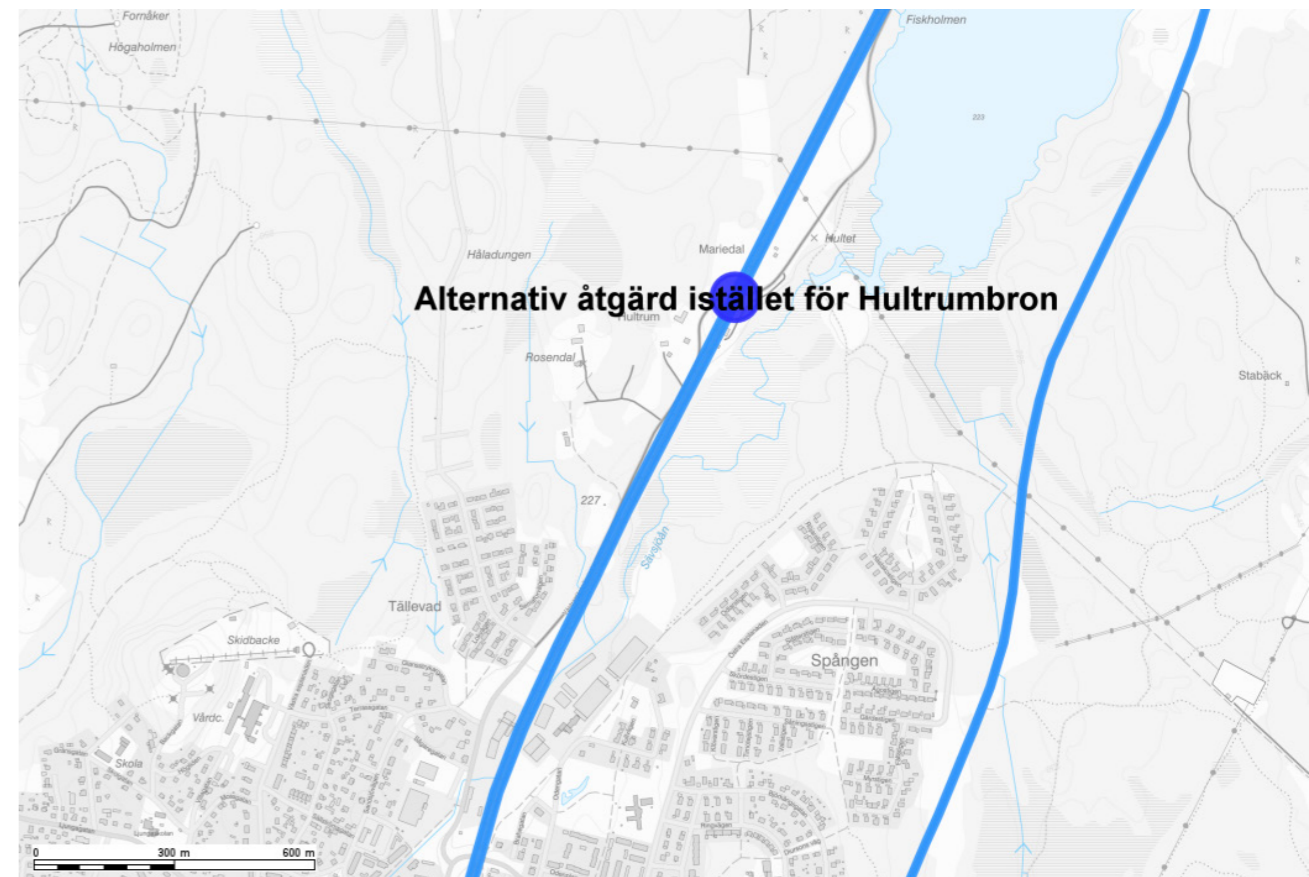
Lämpligt område för odlingslotter

Äppellunden norr om väg 127 anses vara en lämplig plats för anläggande av framtida odlingslotter eller annan typ av stadsnära odling. Eftersom det fortfarande finns äppelträd inom området kan odlingslotterna dra nytta av dessa och området ligger dessutom i ett attraktivt läge nära Eksjöhovgårdssjön.

Transportinfrastruktur i Sävsjö

Alternativ åtgärd istället för Hultrumbron

Efter att Hultrumbron stängt har behovet av en ny infartsväg från väg 128 mot norra delen av Sävsjö aktualiserats. En ny gång- och cykelbro har byggts av Trafikverket, men behovet för fordonstrafik kvarstår. En lämplig åtgärd utifrån behovet behöver utredas av kommunen. Exempel på frågor som behöver hanteras i utredningen är den fortsatta utvecklingen av bostäder i Tällevad och deras inverkan på trafikflödena, behoven för de verksamheter som ligger i norra delen av tätorten och natur- och kulturmiljövärdena i området söder och väster om Skrapstadsjön. Även frågan om eventuell lämplighet för en ny utfart vid Spängenområdet bör finnas med i utredningen.

Ny väg 761 genom Mäjensjö

Vägdragningen innebär dels en ny gata för trafiken till verksamhetsområdet i Mäjensjö, dels en omdragning av väg 761. Vägen är en förutsättning för att kunna etablera verksamhetsområdet, men möjliggör också att den tunga trafiken som ska till södra industriområdet eller Stockaryd inte behöver passera bostäder och skolor utmed Hjärtlandavägen.

Eftersom väg 761 är en statlig väg som ligger under Trafikverkets ansvar är det också Trafikverket som beslutar om vägens framtid. Idag finns inga planer från Trafikverket om att leda om vägen, men kommunen kan i olika sammanhang spela in behovet av ändringar i det statliga vägnätet till Trafikverket.

GC-korsning utmed väg 128

Väg 128 korsas av en gång- och cykelpassage som av flera medborgare uppfattas som osäker. Trafikverket genomförde för ett par år sen åtgärder för att skapa en säkrare passage, men behovet kvarstår. Kommunen ska i samråd med Trafikverket fortsätta undersöka vilken typ av passage som är mest lämpligast på platsen.

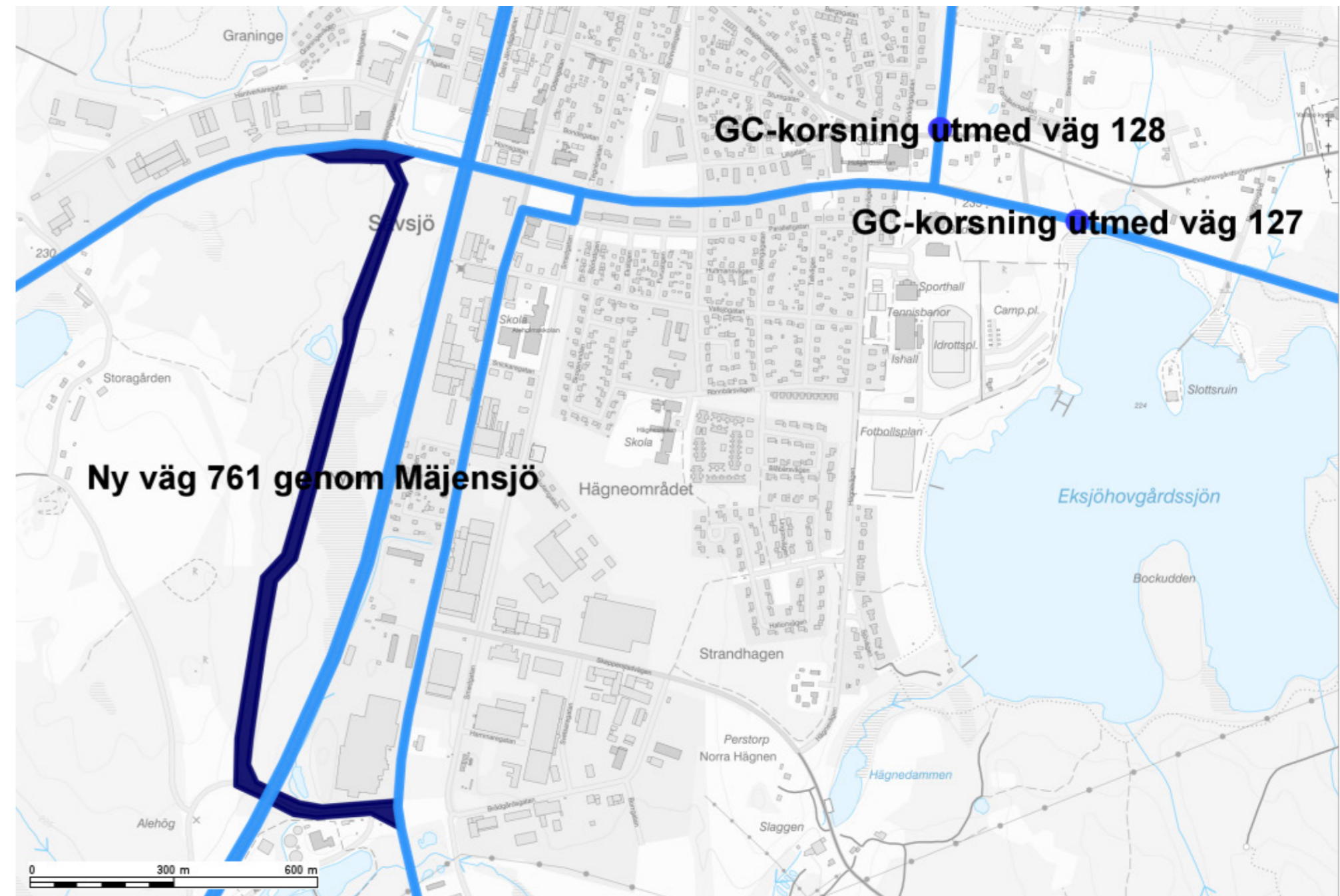
Eftersom väg 128 är en statlig väg som ligger under Trafikverkets ansvar är det också Trafikverket som beslutar om vägens framtid.

Det gäller även åtgärder som passerar vägen. Idag finns inga planer från Trafikverket om att bygga en ny passage över vägen, men kommunen kan i olika sammanhang spela in behovet av ändringar i det statliga vägnätet till Trafikverket.

GC-korsning utmed väg 127

Behovet av en ordentlig passage under vägen intill Eksjöhovgårdssjön behövs för att göra det lättare att gå och cykla från fruktlundan vid Eksjöhovgårds värdshus till Eksjöhovgårdssjön och tillbaka. Idag används en trång trumma för att komma under vägen – men en ny passage behöver säkerställas för att öka känslan av trygghet och skapa en bättre tillgänglighet inom området. En ordentlig passage möjliggör också en utveckling av fritidsområdet norrut.

Eftersom väg 127 är en statlig väg som ligger under Trafikverkets ansvar är det också Trafikverket som beslutar om vägens framtid. Det gäller även åtgärder som passerar vägen. Idag finns inga planer från Trafikverket om att bygga en ny passage över vägen, men kommunen kan i olika sammanhang spela in behovet av ändringar i det statliga vägnätet till Trafikverket.

Fritids- och idrottsanläggningar i Sävsjö

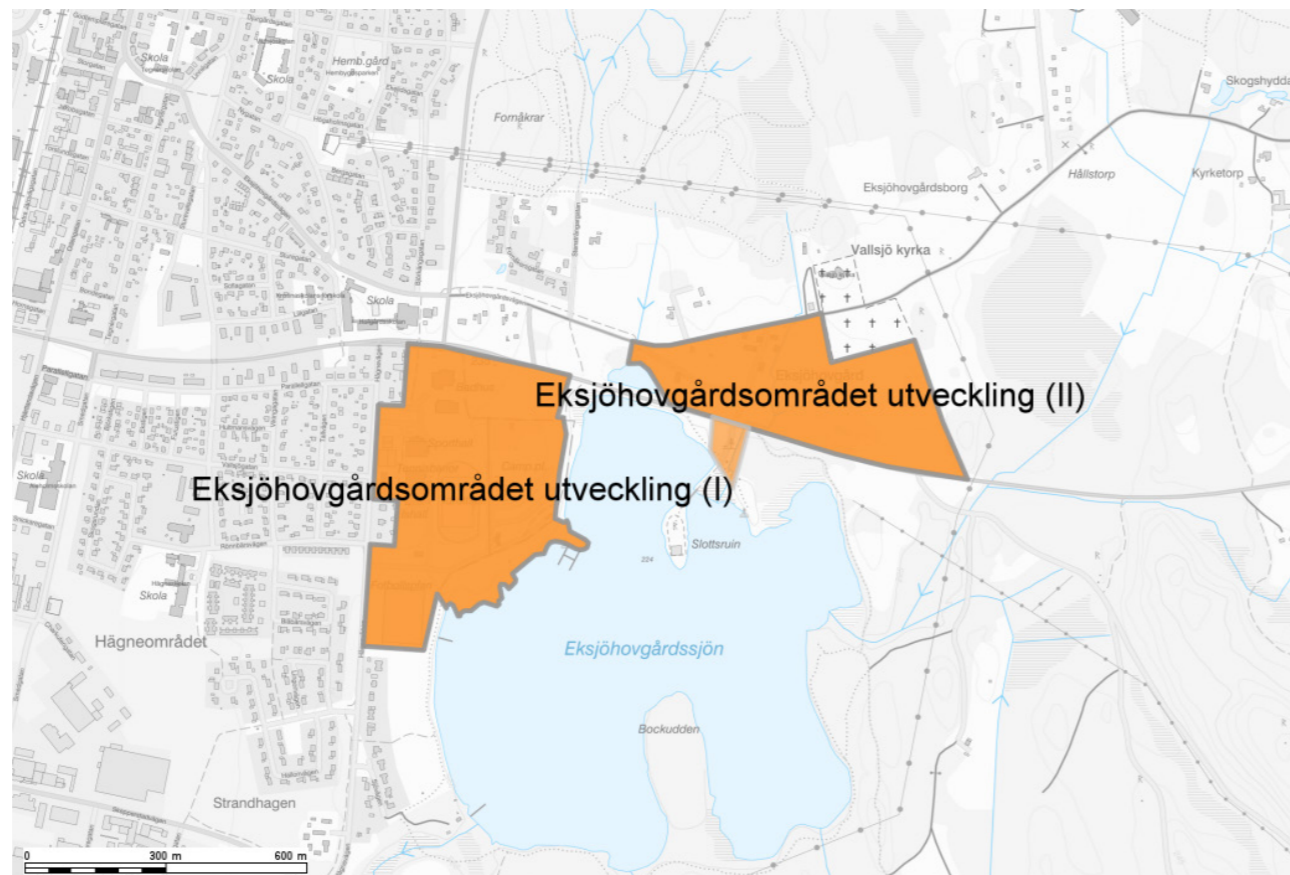
Eksjöhovgårdsområdet

I området söder och väster om Vallsjö kyrka finns bland annat Eksjöhovgårds värdshus och Eksjöhovgårdsruinen. Området utgör riksintresse för kulturmiljövård och en detaljplan eller områdesbestämmelse bör upprättas i området för att säkerställa riksintressets värden.

Inom området är det lämpligt med fritids- och besöksnäringens verksamheter som passar in i riksintresset. Området är också lämpligt för tillfälliga arrangemang. Kopplingen för gående och cyklande trafikanter till Sävsjö fritidscenter söder om väg 127 är väldigt viktig för att säkerställa områdets tillgänglighet.

På södra sidan om väg 127 är en fortsatt utbyggnad av det befintliga fritidscentret möjligt. Fritidscentret har viktiga värden för hela kommunen och en fortsatt utveckling i området utgör ett väsentligt samhällsintresse.

Kommunen ska verka för bevarande av gamla sockensmagasinet, lusthuset och andra byggnader inom området som ägs av kommunen.

VRIGSTAD

Vrigstad är den näst största tätorten i kommunen med ungefär 1500 invånare. Orten har stor potential att vara både en attraktiv boendeort och ett logistiknav med tanke på dess läge vid korsningen mellan väg 30 och väg 127. Vrigstad är den äldsta tätorten i kommunen, vilket troligen beror på det strategiska läget vid Vrigstadån och närheten till Nydala kloster.

Sammanhängande bostadsbebyggelse i Vrigstad

Slättsjön IV

Område nordväst om Vrigstad och söder om den senaste utbyggnaden av Slättsjön. Området ligger på höjden och är lämpligt för småskalig bebyggelse i form av till exempel småhus eller radhus.

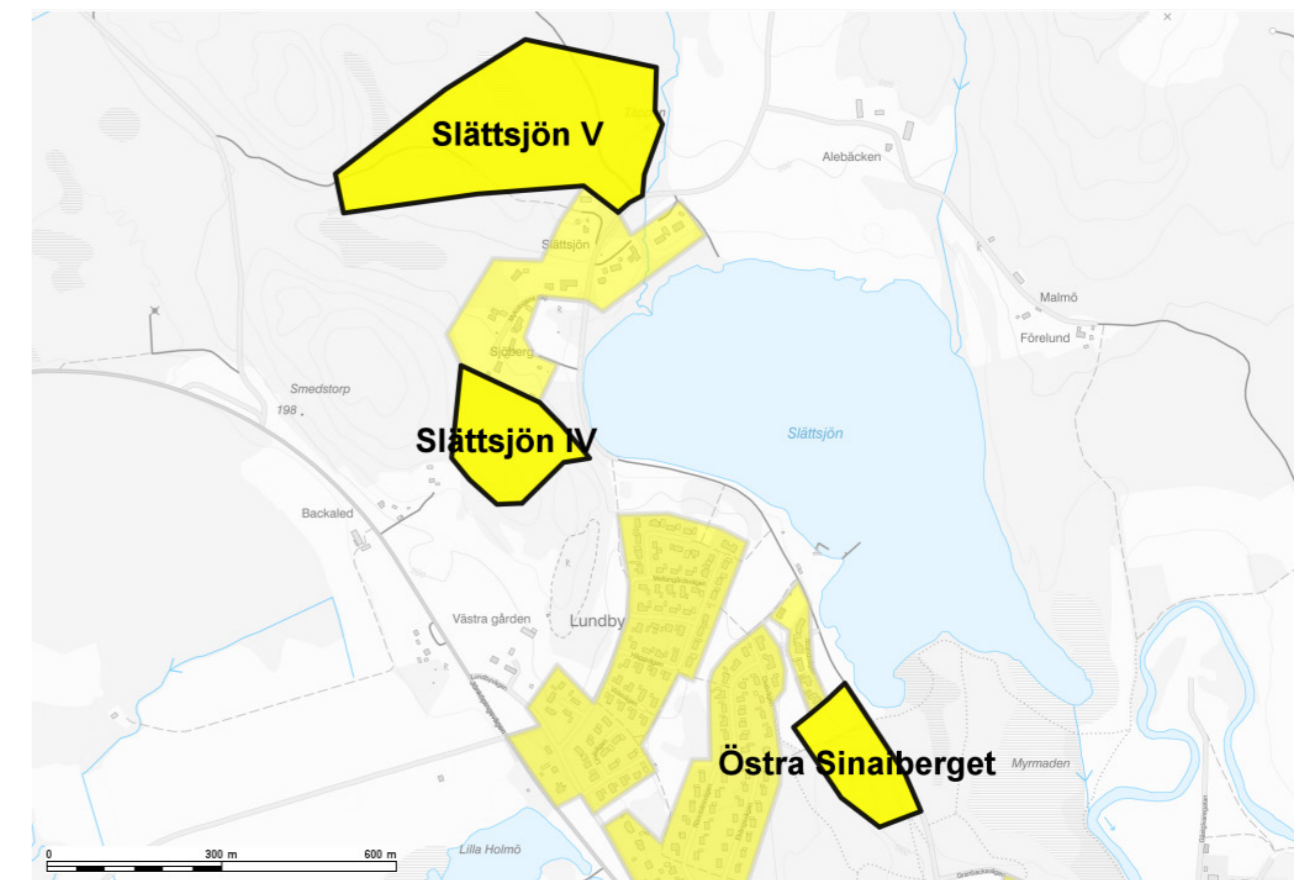
Slättsjön V

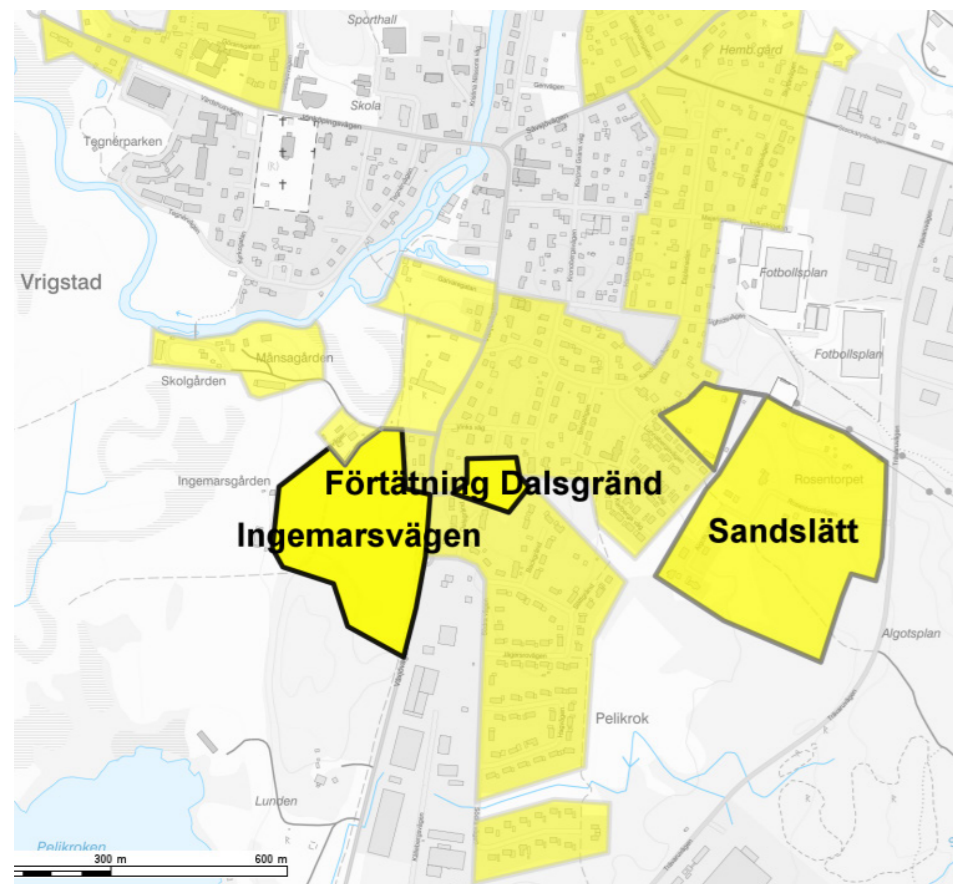
Område som ligger norr om den senaste utbyggnaden av Slättsjön. Området är lämpligt för utveckling på lång sikt och för småskalig bostadsbebyggelse i form av till exempel småhus eller radhus.

Östra Sinaiberget

Område utmed Slättsjövägen och kanten på Sinaiberget. Området är lämpligt för tätare bebyggelse och utveckling av flerbostadshus.

Området längst norrut bör bestå av lägre bebyggelse för att inte hindra utsikten från befintliga bostäder.

Ingemarsvägen

Område väster om riksväg 30 i södra Vrigstad. Området är lämpligt på längre sikt för blandad bebyggelse i form av antingen småskalig eller något tätare bostadsbebyggelse.

Med anledning av att Vrigstadsån riskerar att översvämma stora delar av Vrigstad och att Vrigstad är omgiven av mycket jordbruksmark är det svårt att hitta lämplig mark för bostadsbebyggelse i Vrigstad. Området kan komma att bedömas som lämplig för utveckling trots att det är beläget på jordbruksmark med anledning av att bostadsbyggande i samhället är ett väsentligt samhällsintresse. Detta innebär att det föreslagna bostadsområdet inte är lämpligt att bebygga förrän efter att de andra föreslagna bostadsområdena i Vrigstad antingen bebyggts eller bedömts olämpliga att bebygga.

I anslutning till området finns en cirkulationsplats utmed riksväg 30 som är lämplig som infartsväg till området.

Sandslätt

Område som ligger i östra delen av Vrigstad. Området är till viss del redan detaljplanlagt för bostäder och utvecklingen borde fortsätta med småhus. För att göra området mer attraktivt är det möjligt att göra om detaljplanen för att kunna erbjuda större tomter på ett större område.

Det är viktigt att bevara en grön korridor mellan den västra och den östra delen av området.

Förtätning Dalsgränd

Området ligger på höjden ovanför Dalsgränd strax öster om väg 30 i södra delen av Vrigstad. Området är lämplig för förtätning av enstaka småskalig bebyggelse såsom småhus eller radhus.

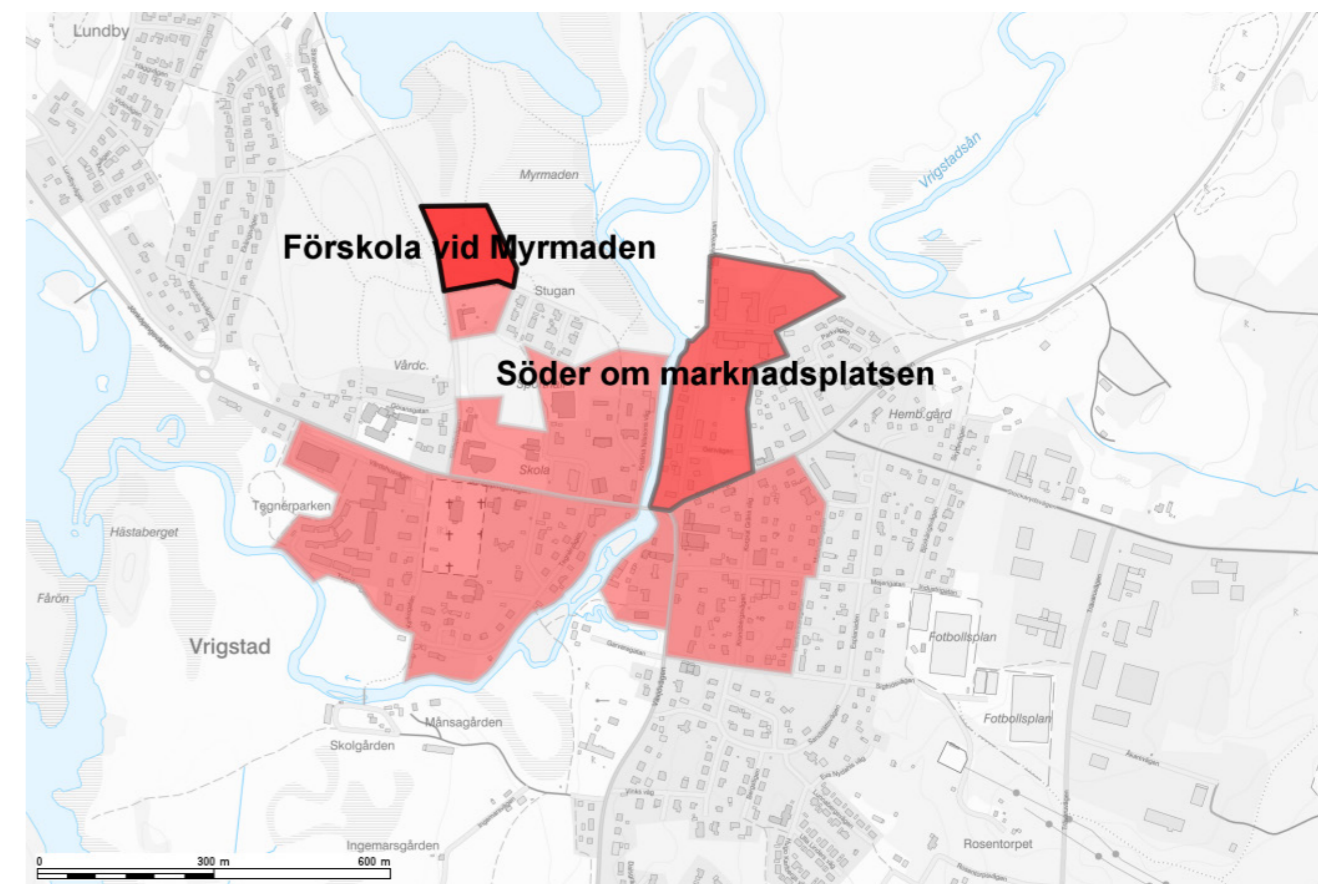
Mångfunktionell bebyggelse i Vrigstad

Söder om marknadsplatsen

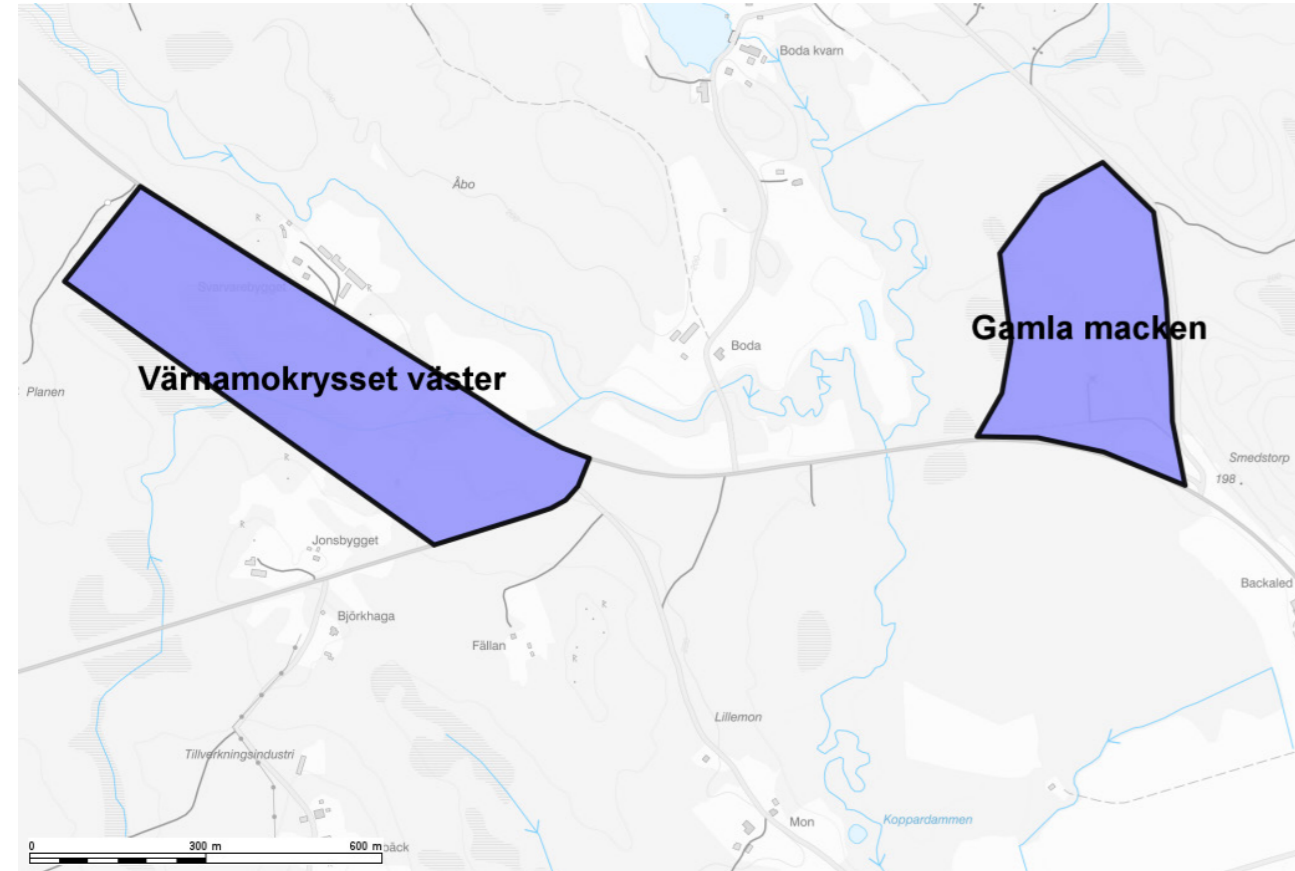
Område som ligger söder om marknadsplatsen, centralt i Vrigstad. Här finns idag både tomma ytor och en del ytkrävande verksamheter. Här är en successiv omvandling till tätare bebyggelse lämplig. I ett första steg bör grusplanen i södra delen av området detaljplanläggas för flerbostadshus.

Förskola vid Myrmaden

Område norr om den befintliga förskolan Prästhagen som är lämpligt för etablering av en ny förskola för att säkerställa det långsiktiga behovet i Vrigstad.

Verksamheter och industri i Vrigstad

Gamla macken

Område väster om Vrigstad norr om väg 30. Lämplig plats för bland annat ytkrävande logistikverksamheter.

Värnamokrysset väster

Område väster om Vrigstad och väster om korsningen mellan väg 127 och väg 30. Lämplig plats för bland annat ytkrävande logistikverksamheter.

Trävaruvägen

Området ligger sydost om Vrigstad och är lämpligt för utveckling av ytkrävande verksamheter och industrier.

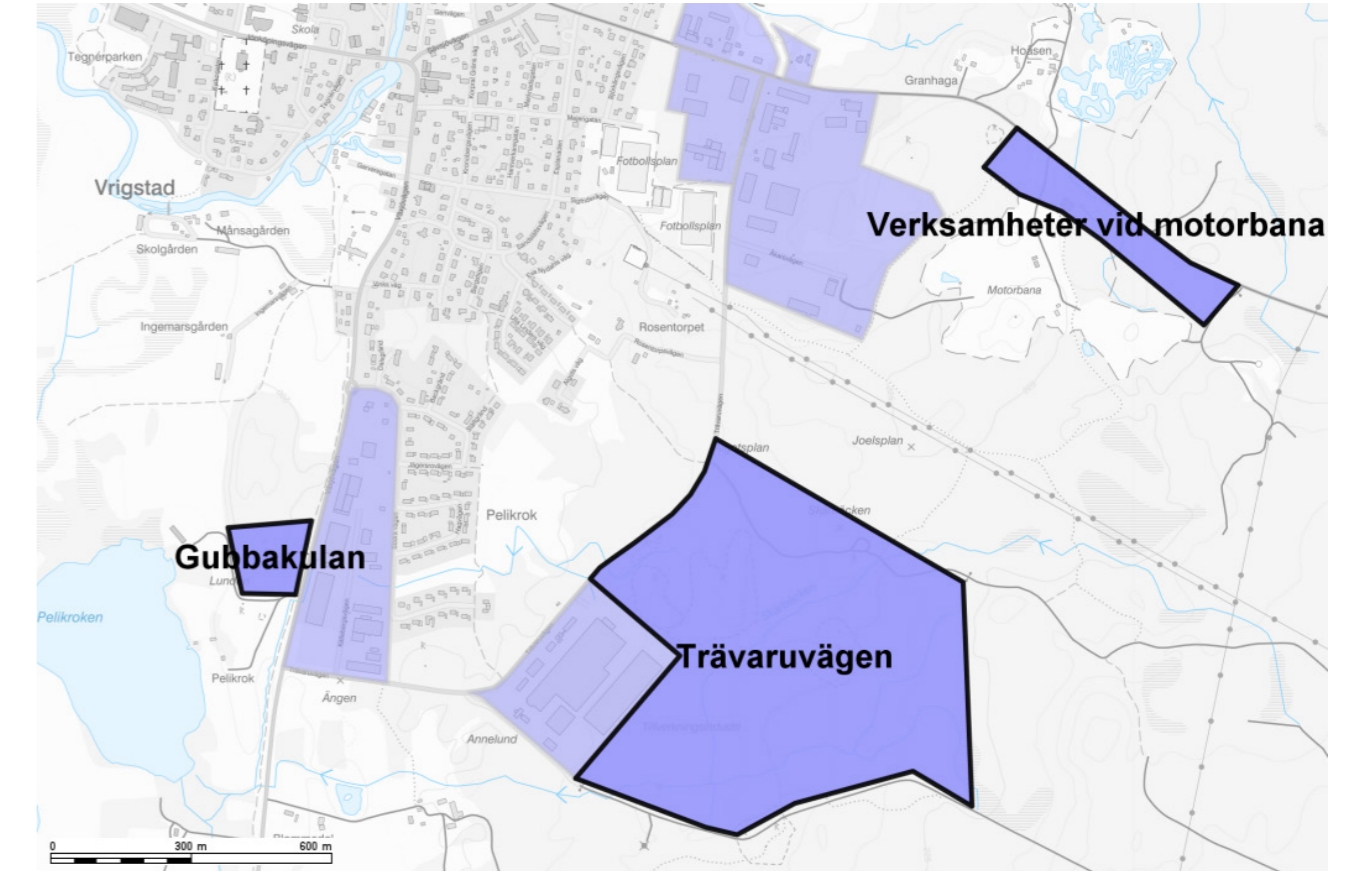
Verksamheter vid motorbanan

Utmed Stockarydsvägen i östra Vrigstad finns förutsättningar för utveckling av ett mindre verksamhetsområde i anslutning till motorbanan. I anslutning till motorbanan ska bland annat en lokal för skolverksamheter i form av ett motorcrossgymnasium anläggas. Skollokalen kommer framförallt användas för underhåll av motorfordon.

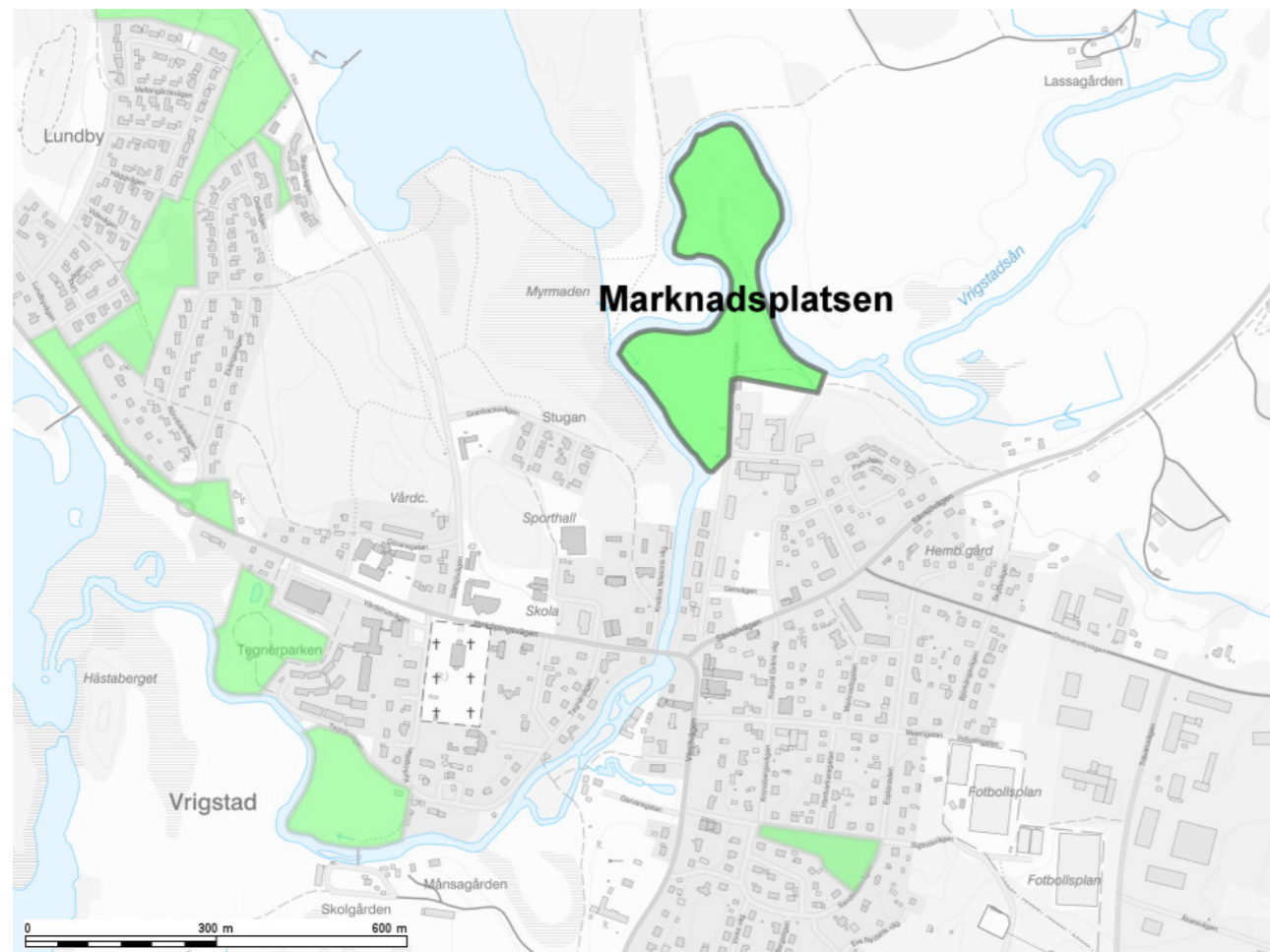
Ett detaljplanearbete pågår i området där omfattningen av verksamhetsområdet, naturområdet och idrottsanläggningen utreds.

Gubbakulan

Gubbakulan eller Lunden drevs som folkpark fram till 1990-talet. Området är vackert beläget och kan exponeras mot södra infarten till Vrigstad. Lämplig användning kan vara någon verksamhet som kan ha nytta av platsens välkända namn eller av det exponerade läget utmed väg 30. Lämplig användning kan till exempel vara café eller handel.

Grönområde och park i Vrigstad

Marknadsplatsen

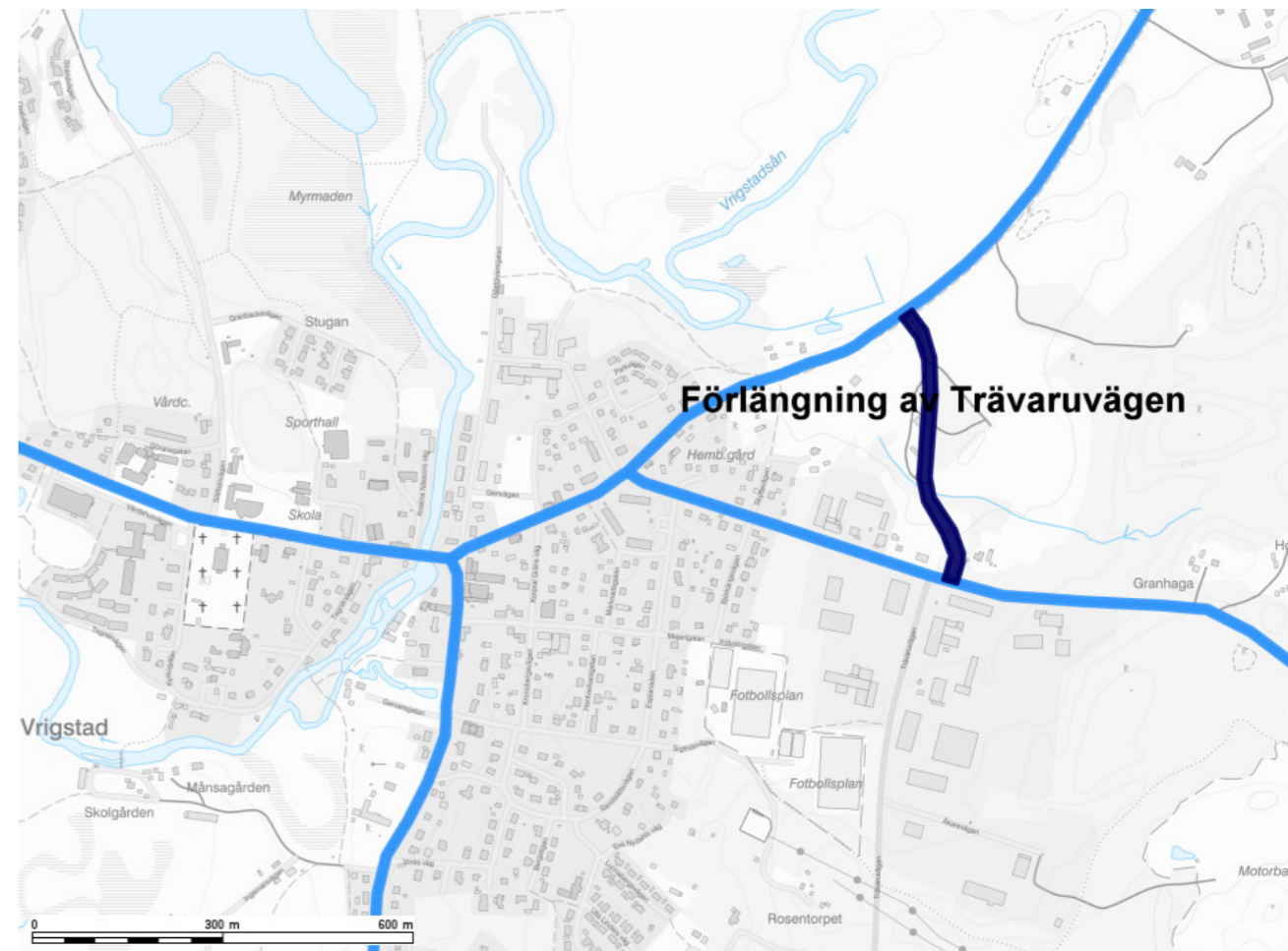
Området ligger i norra delen av Vrigstad och har de senaste åren använts som marknadsplats för Vrigstads marknad. Då området ligger inom översvämningsriskområde för Vrigstadsån så är det inte lämpligt för permanent bebyggelse. Däremot är området fortsatt lämpligt för tillfälliga arrangemang.

Området är också lämpligt för att utveckla som parkområde för att öka områdets attraktivitet resten av året.

Transportinfrastruktur i Vrigstad

Förlängning av Trävaruvägen

En förlängning av Trävaruvägen möjliggör för en del trafik att inte passera genom bostadsområdena inne i Vrigstad. I samband med utvecklingen av verksamhetsområdena utmed Trävaruvägen, Stockarydsvägen mot Stockaryd samt Stockarydsterminalen i Stockaryd kan behovet av en ny väg för tyngre trafik som inte passerar igenom Vrigstad öka. Även om behovet inte finns idag, ser kommunen ett behov av att säkerställa att mark finns för en eventuell åtgärd i framtiden.

STOCKARYD

Stockaryd är kommunens tredje största tätort med strax över 1000 invånare. Igenom Stockaryd passerar järnvägen och i orten finns både Stockarydsterminalen och en järnvägsstation.

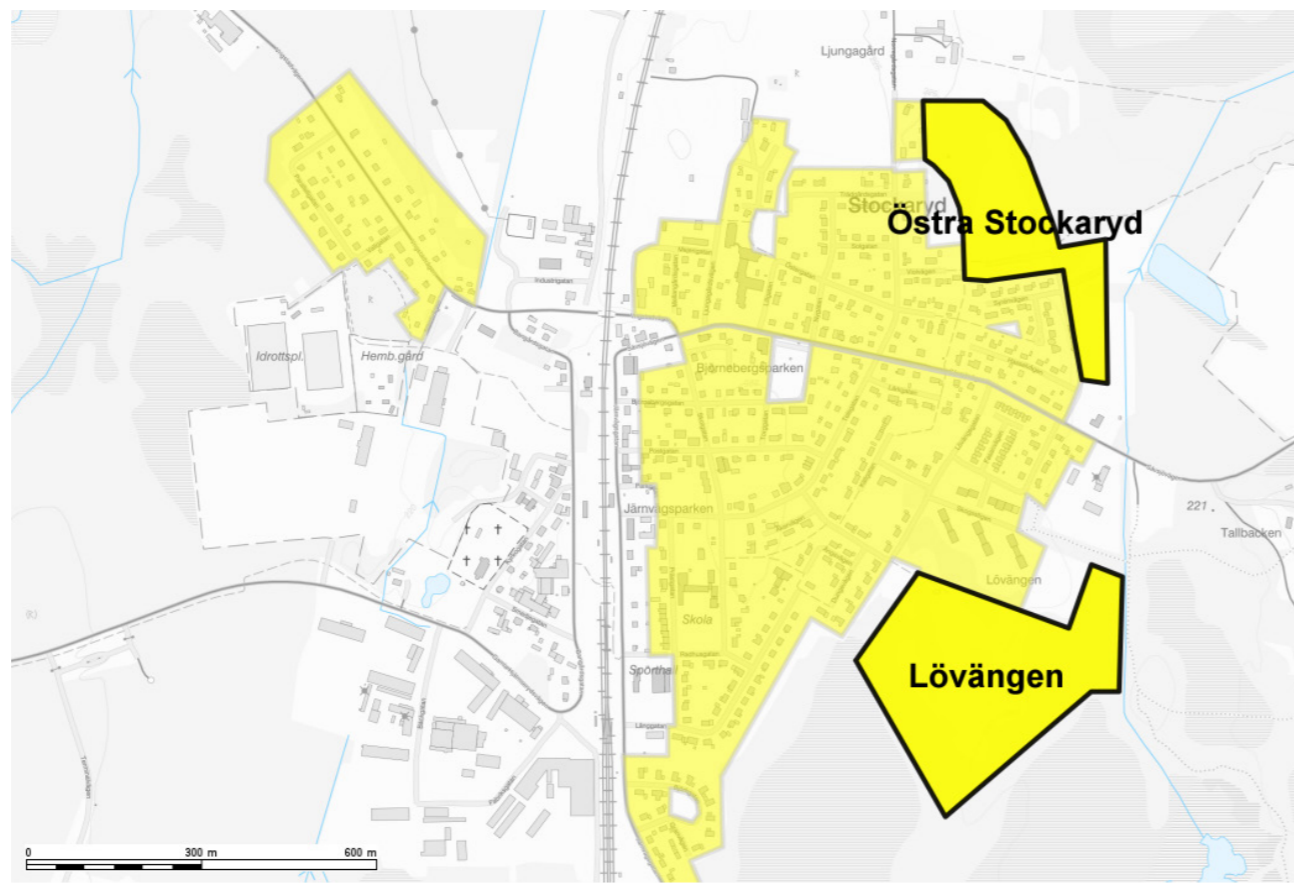
Sammanhängande bostadsbebyggelse i Stockaryd

Östra Stockaryd

Område i nordöstra Stockaryd som redan är detaljplanelagt och där några tomter redan ligger ute för försäljning. Området har pekats ut sedan tidigare i översiktsplanen och är lämpligt för utveckling av småskalig bebyggelse. Genom att ta fram en ny detaljplan skulle tomstorlekarna kunna ökas för att skapa en större attraktivitet och efterfrågan på tomter.

Lövängen

Område i sydöstra Stockaryd som är lämplig för utbyggnad av småskalig bostadsbebyggelse. Området ligger förhållandevis centralt och med närhet till Tallbackens friluftsområde.

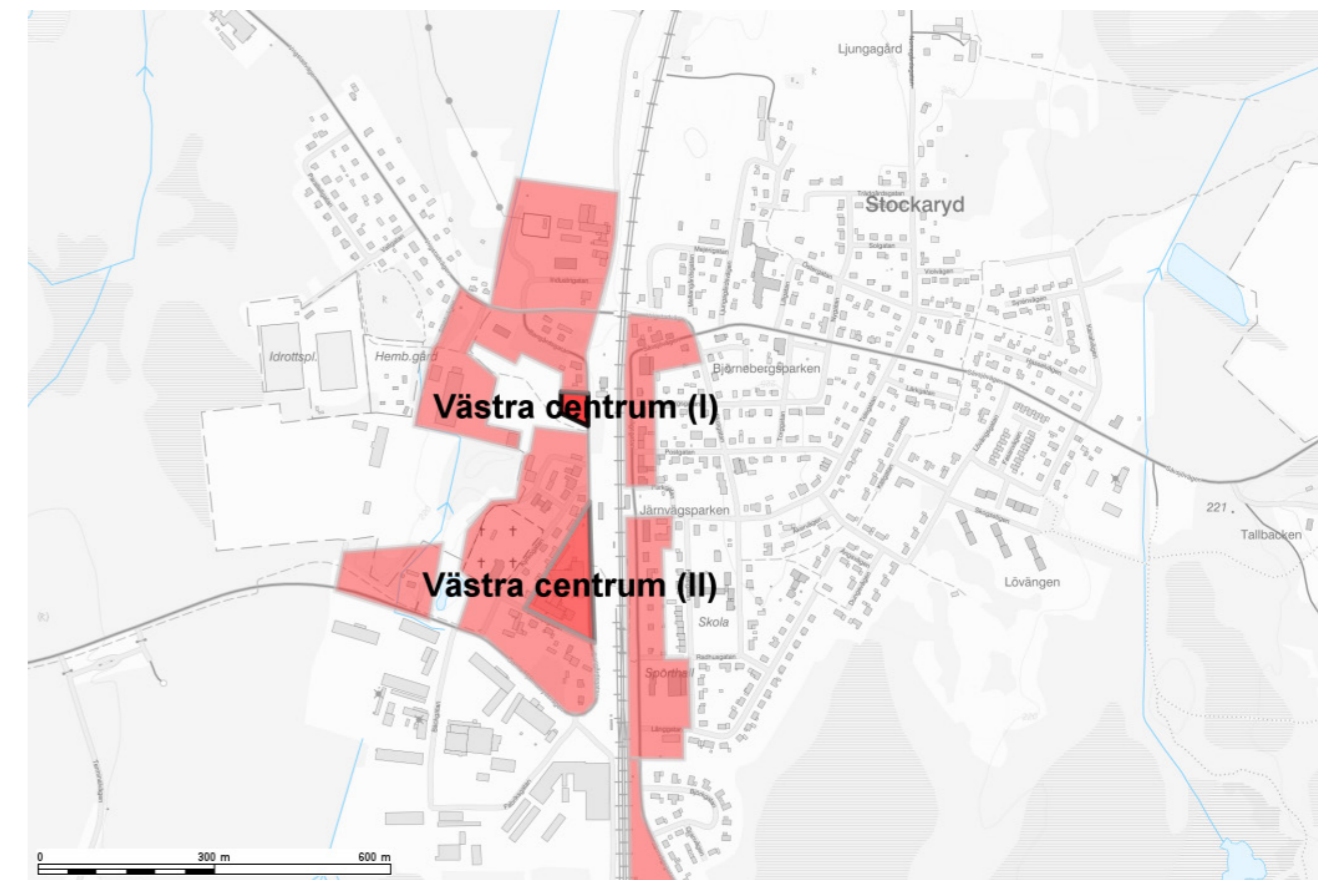

Mångfunktionell bebyggelse i Stockaryd

Västra centrum

Området direkt väster om järnvägen är lämpligt för utveckling av centrumbebyggelse i form av framförallt mindre butiker och tätare bostadsbebyggelse. I anslutning till området finns Kyrkogatan som förr i tiden fungerade som ortens västra centrum.

För en del av området handlar det om omvandling av industriområdet utmed Bangårdsgatan till verksamheter eller bostäder som är mer lämpliga med anledning av platsens placering nära stationen och för en del av området handlar det om att ianspråkta ett grönområde.

Verksamheter och industri i Stockaryd

Stockarydsterminalen (etapp II)

Vid Stockarydsterminalen finns utvecklingspotential för terminalen. Kommunen vill att terminalen i framtiden också ska kunna användas som kombiterminal och därför avsätts större markområden för terminalens utveckling.

Ställningstagandena i översiktsplanen följer den fördjupade översiktsplanen för Stockaryds samhälle som antogs av kommunfullmäktige 2009 (2009-10-19 §83). Även om den fördjupade översiktsplanen slutar gälla i samband med antagandet av den här översiktsplanen finns planens intentioner för Stockarydsterminalen kvar.

Söderut finns förutsättningar för tre till fyra lastspår med spårlängd upp till 700 meter.

Ett stamspår kan vara möjligt att dra norrut över väg 761 för att där övergå i flera lastspår.

Stockarydsterminalen söder (lång sikt)

Stort område söder om Stockaryd. Utvecklingen är eventuellt lämpligt på lång sikt och för verksamheter som drar nytta av närheten till Stockarydsterminalen. Området ska tillsammans med Stockarydsterminalen väster utredas för kommande utveckling av Stockarydsterminalen.

Stockarydsterminalen väster (lång sikt)

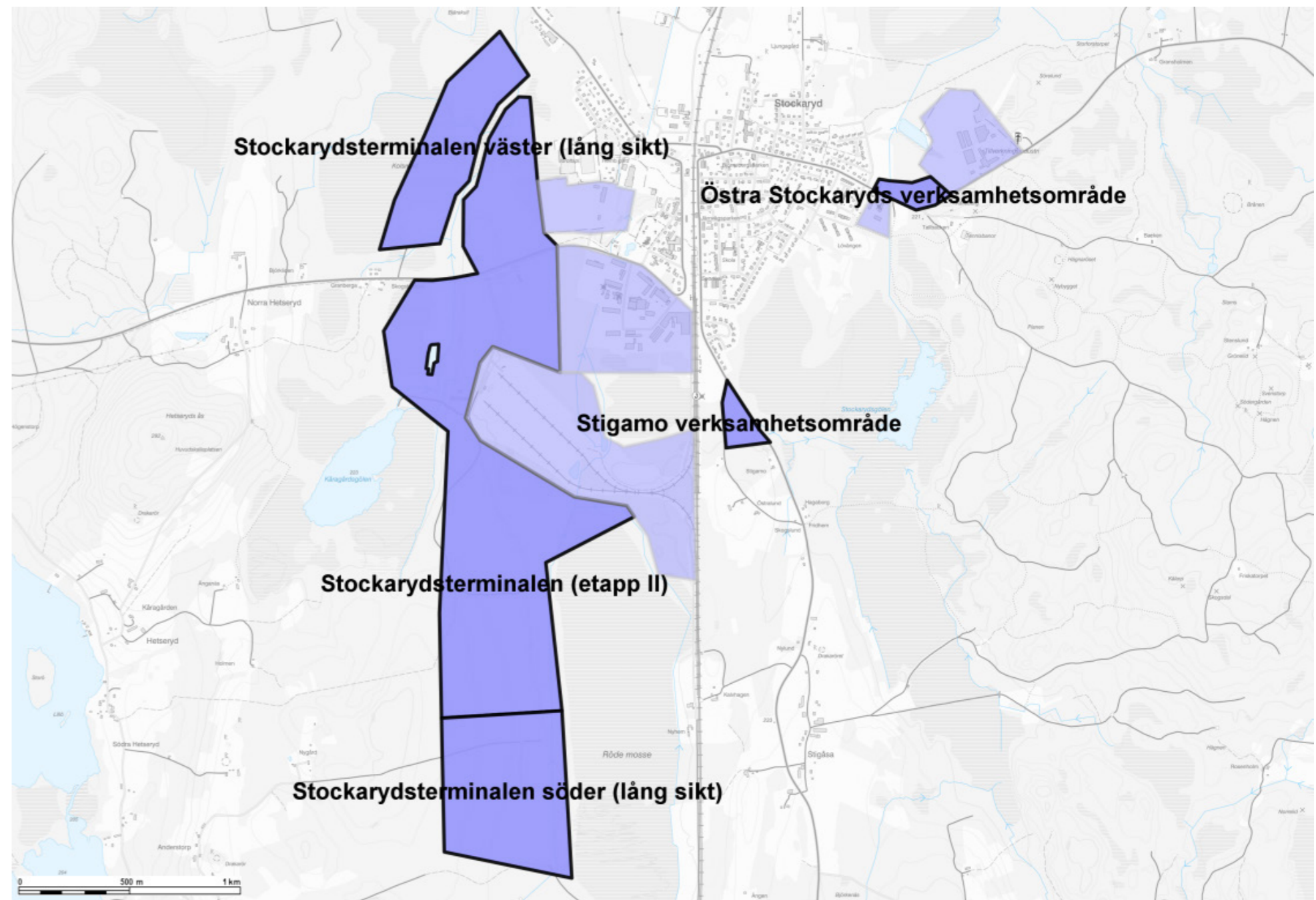
Område väster om den tänkta anslutningsvägen mellan väg 761 och 763. Området ska tillsammans med Stockarydsterminalen söder utredas för kommande utveckling av Stockarydsterminalen.

Östra Stockaryds verksamhetsområde

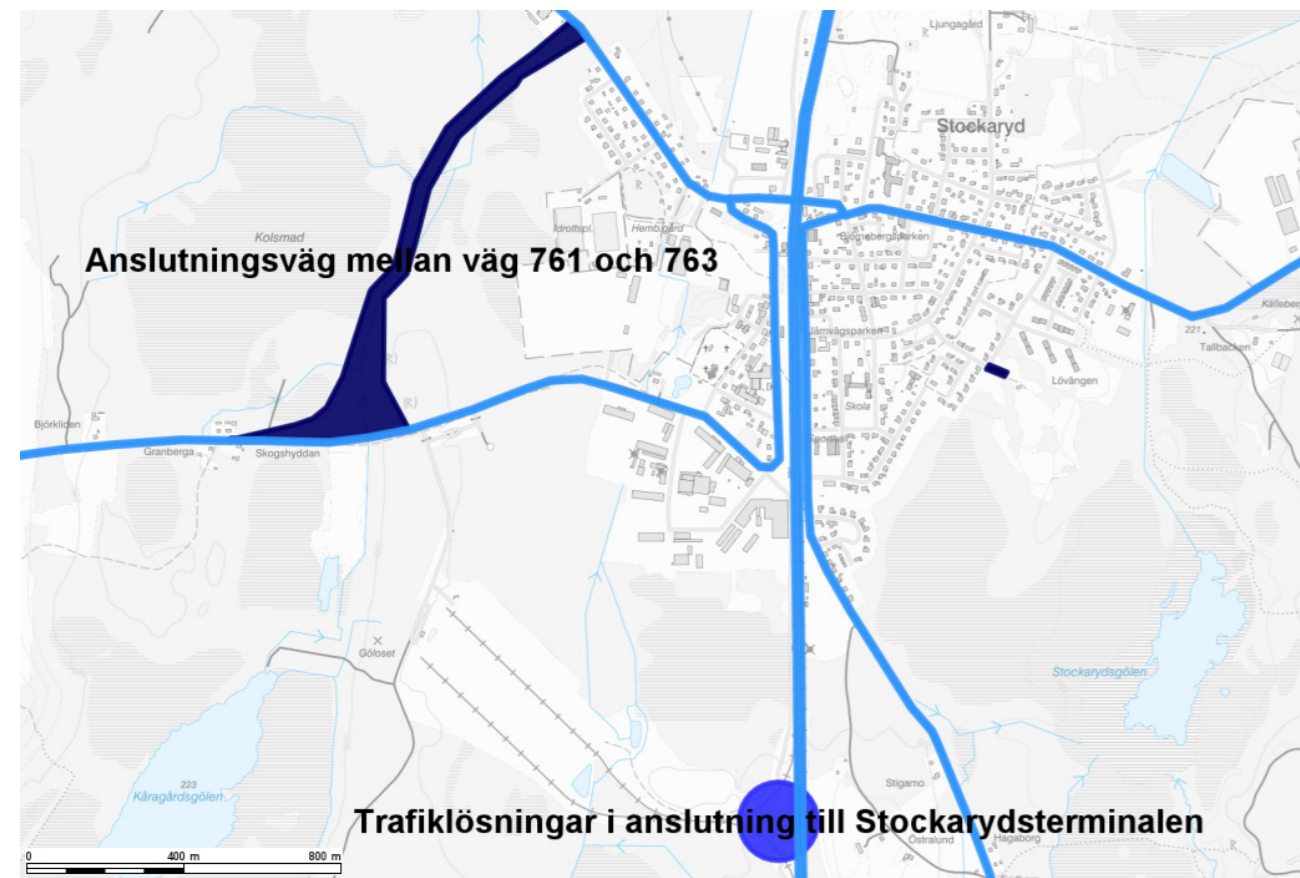
Område öster om Stockaryd som bland annat är lämpligt för utflyttning av de verksamheter som ligger väster om järnvägen. Området är inte lämpligt för bullrande eller miljöstörande verksamheter.

Stigamo verksamhetsområde

Område söder om Stockaryd utmed väg 756 mot Rörvik. Området är bland annat lämpligt för utflyttning av verksamheter från området väster om järnvägen. Idag består området av skogsmark.

Transportinfrastruktur i Stockaryd

Anslutningsväg mellan väg 761 och 763

Sävsjö kommun har i samband med att Trafikverket byggde om väg 761 mellan Gamla Hjälmseryd och Stockarydsterminalen åtagit sig att bygga en ny anslutningsväg mellan Stockarydsterminalen och väg 763 som går mot Vrigstad. Vägen kan fungera som industrigata eller liknande och kan utvecklas i samband med omgivande verksamhetsområde.

Vägens dragning ska fastställas i senare skede.

Trafiklösningar i anslutning till Stockarydsterminalen

Det finns ett behov av att komplettera järnvägslösningen till Stockarydsterminalen för att fortsätta utvecklingen för området. Flera saker är på gång – bland annat etablering av en södergående växel, förlängning av spår 11 och etableringen av ett nytt spår. En funktionsutredning har tagits fram av Trafikverket som kan användas som underlag för det fortsatta arbetet.

RÖRVIK

Rörvik är kommunens fjärde största tätort med ungefär 500 invånare och ligger utmed järnvägen, men utan tågstation. Rörvik ligger mittemellan flera sjöar och har stor potential för att bli en attraktiv boendeort.

Sammanhängande bostadsbebyggelse i Rörvik

Svinasjön

Område öster om Svinasjön som till viss del redan är planlagt men där området behöver planeras om.

Området fanns med i förra översiktsplanen, men har omarbetats för att kunna möjliggöra fler bostäder.

Allgunnen

Området ligger utmed Allgunnen i Rörviks sydöstra del. Området blir en naturlig fortsättning på bebyggelsen utmed Strandgatan och ger förutsättning för attraktiva tomter i strandnära läge.

Hillafällan

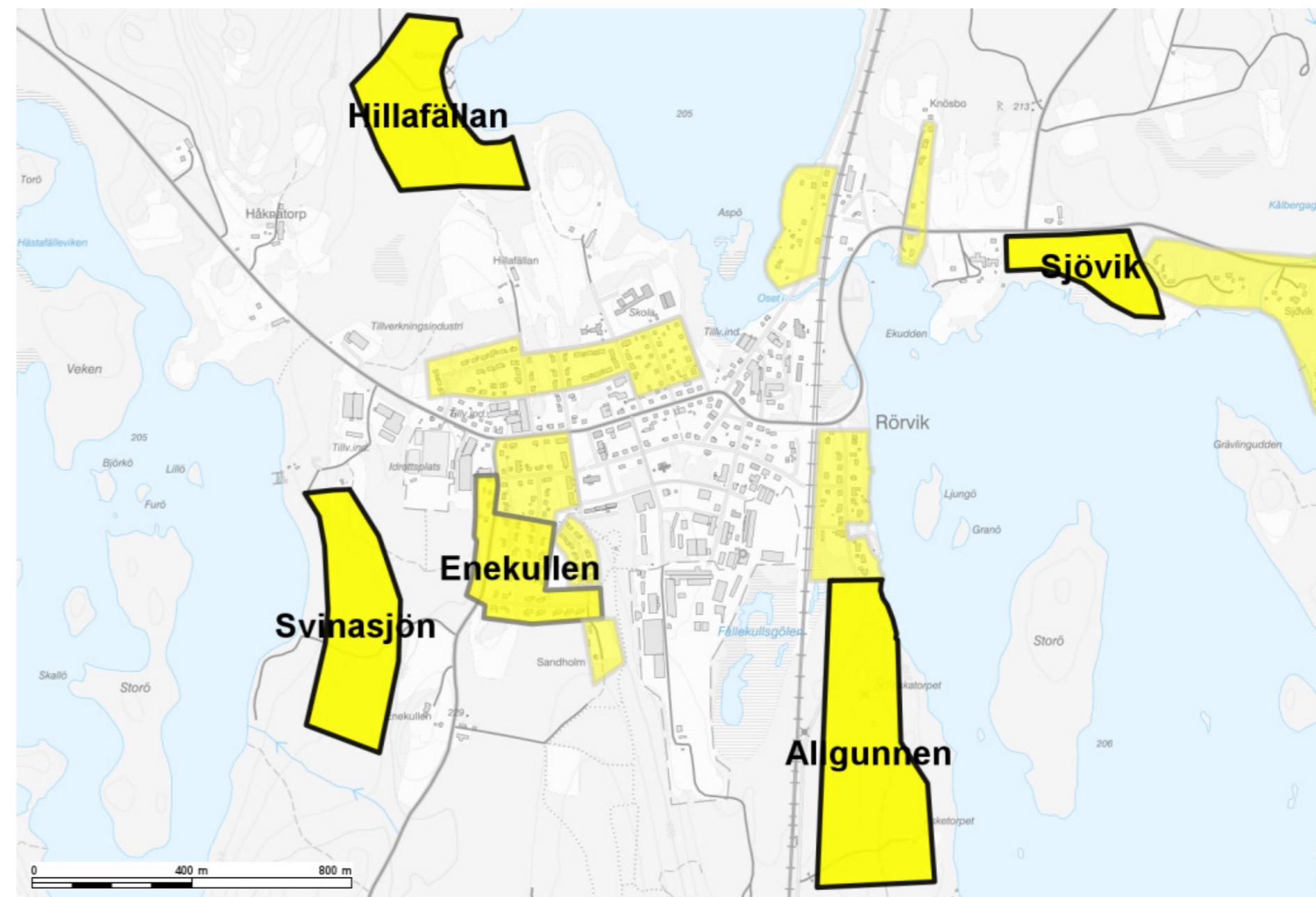
Område norr om Rörvik som kan bli lämpligt för byggnation på lång sikt.

Sjövik

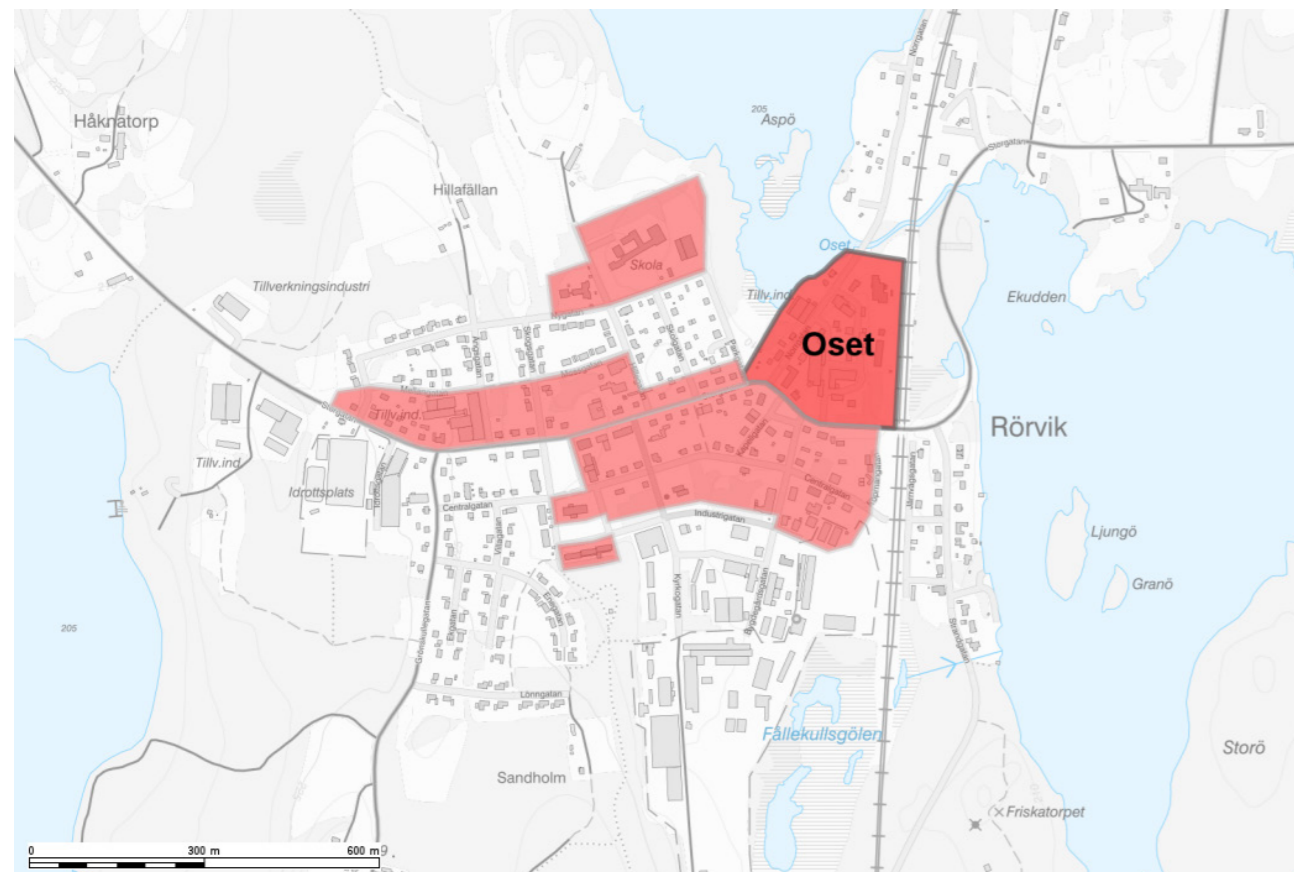
Område öster om Rörvik utmed Allgunnens norra strand. Området är lämpligt för förtätning av bostäder men bör detaljplanläggas först.

Enekullen

Område i södra delen av Rörvik. Området är redan detaljplanlagt för bostäder och utvecklingen borde fortsätta med småhus. För att göra området mer attraktivt är det möjligt att göra om detaljplanen för att kunna erbjuda större tomter.

Mångfunktionell bebyggelse i Rörvik

Oset

Område centralt i Rörvik där det idag finns både industrilokaler och bostäder. Området är lämpligt att omvandla mot mer bostadsbebyggelse och för att skapa ett attraktivare centrumområde i Rörvik.

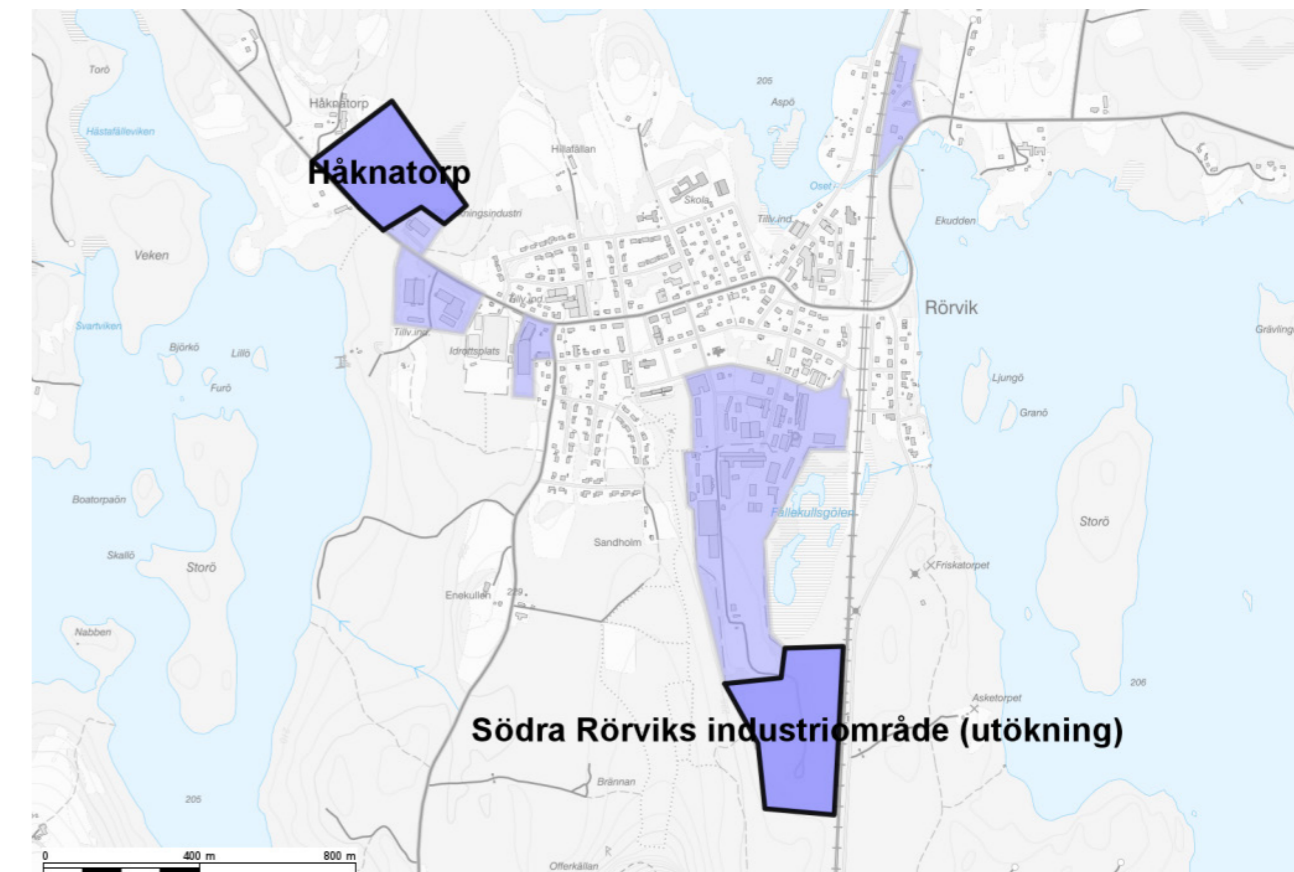
Verksamheter och industri i Rörvik

Håknatorp

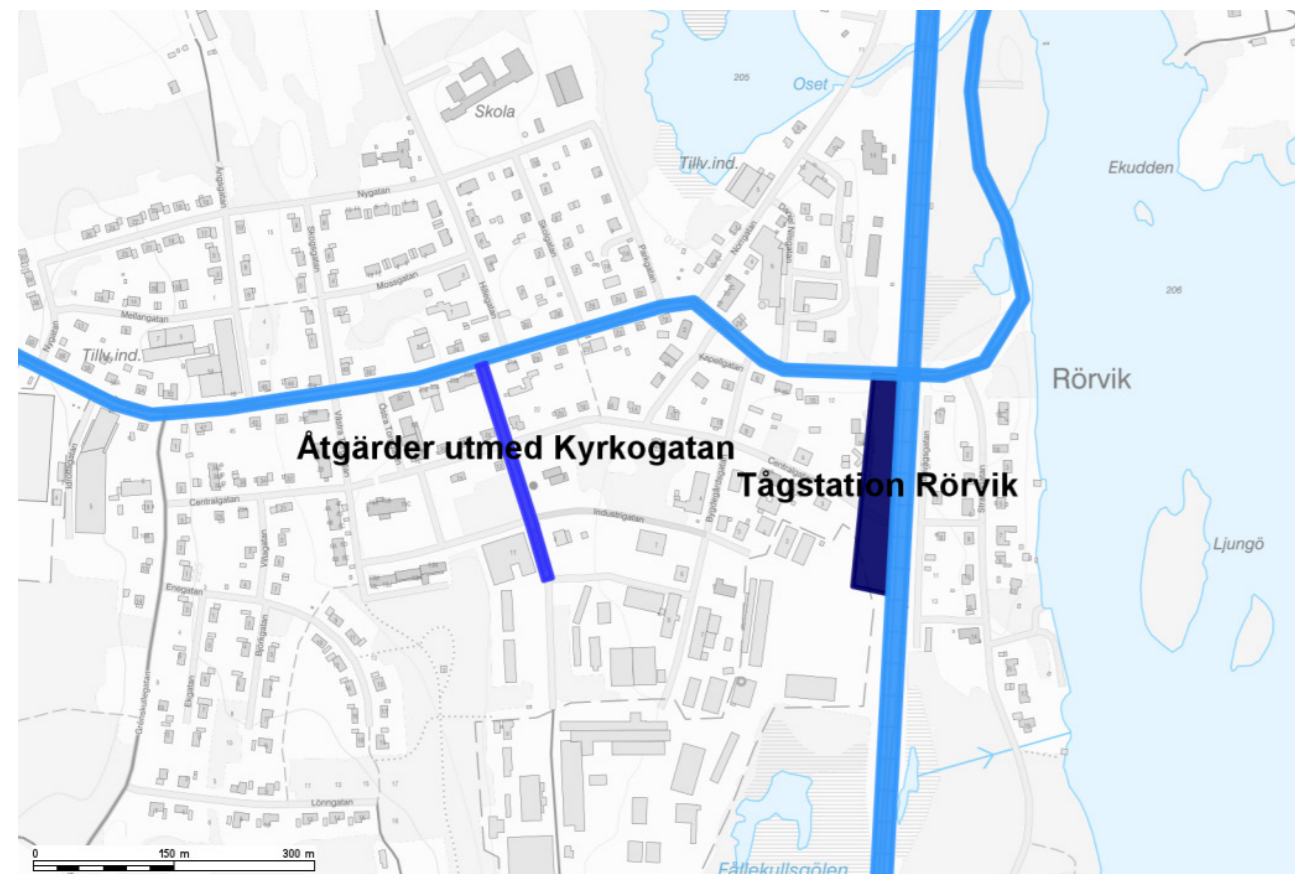
Området ligger utmed väg 744 väster om Rörvik. Området är lämpligt för bullrande och ytkrävande verksamheter. Fördelen med området är framförallt att ingen tung trafik behöver passera igenom Rörvik då vägen leder ut mot väg 30.

Södra Rörviks industriområde (utökning)

Lämpligt område för utbyggnad av de befintliga industrierna. Området är inte lämpligt för nyetablering av industrier.

Transportinfrastruktur i Rörvik

Åtgärder utmed Kyrkogatan

Kyrkogatan fungerar som infartsväg till det södra industriområdet i Rörvik, vilket innebär att en del tyngre trafik passerar på vägen. För att skapa en bättre trafikmiljö bör det utredas om det går att genomföra några åtgärder för att öka tryggheten och säkerheten utmed vägen.

Tågstation Rörvik

Ett område i anslutning till järnvägen avsätts för att säkerställa en möjlighet att i framtiden återetablera tågstationen i Rörvik. Detta kommer troligen inte bli aktuellt på kort sikt, men kommunen anser att ett stationsläge i Rörvik är lämpligt på längre sikt.

Eftersom södra stambanan är en statlig järnväg som ligger under Trafikverkets ansvar är det också Trafikverket som beslutar om järnvägens framtid. Idag finns inga planer från Trafikverket om att bygga en ny station i Rörvik, men kommunen kan i olika sammanhang spela in behovet av ändringar i det statliga järnvägsnätet till Trafikverket. För att en järnvägsstation ska bli aktuell måste också Jönköpings länstrafik se ett behov att trafikera denna sträcka.

ÖVRIGA KOMMUNEN

Transportinfrastruktur i övriga kommunen

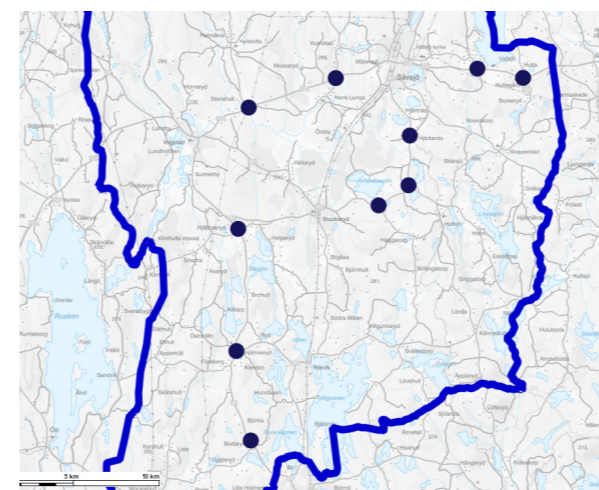
Bytespunkter i kommunen

Utmed kollektivtrafikstråk och andra viktiga transportstråk i kommunen pekas ett antal bytespunkter ut. De är tänkta att fungera som platser på landsbygden där det blir möjligt att byta mellan olika trafikslag. Syftet med bytespunkterna är att se till hela resan och möjliggöra för boende på landsbygden att använda sig av kollektivtrafik för en del av resan. Bytespunkterna ska också kunna fungera som parkeringsplatser vid

samåkning. På bytespunkterna ska det finnas minst fyra parkeringsplatser för bil och ett väderskyddat cykelställ. Dessutom ska det finnas en skylt som anger att det är en pendlarparkering.

De bytespunkterna som pekas ut i kommunen ligger utmed väg 30, 127 och 761. För boendes i Stockaryd och Rörvik med omnejder ska det vara möjligt att kunna ta sig ut till Gamla respektive Nya Hjälmeryd utmed riksväg 30 för att samåka mot Jönköping/Växjö därifrån. Det gäller även boende i Möcklehult och Slätthult som kan ta sig

till Bodaryd vid Hjälmshodarna. Från Vrigstad mot Vetlanda via Sävsjö finns också ett antal behov – det handlar om att boendes i Hylletofta, Norra Ljunga, Vallsjön/Torset och Hultagård/Skepperstad med omnejder ska kunna ta sig ut till väg 127 för att nå en bytespunkt med goda möjligheter att parkera bilen. Utmed väg 761 handlar det om bytespunkter i Hjartlanda, vid korsningen mot Hultsjö samt vid korsningen mot Häggatorp i närheten av infarten mot Ekeby.

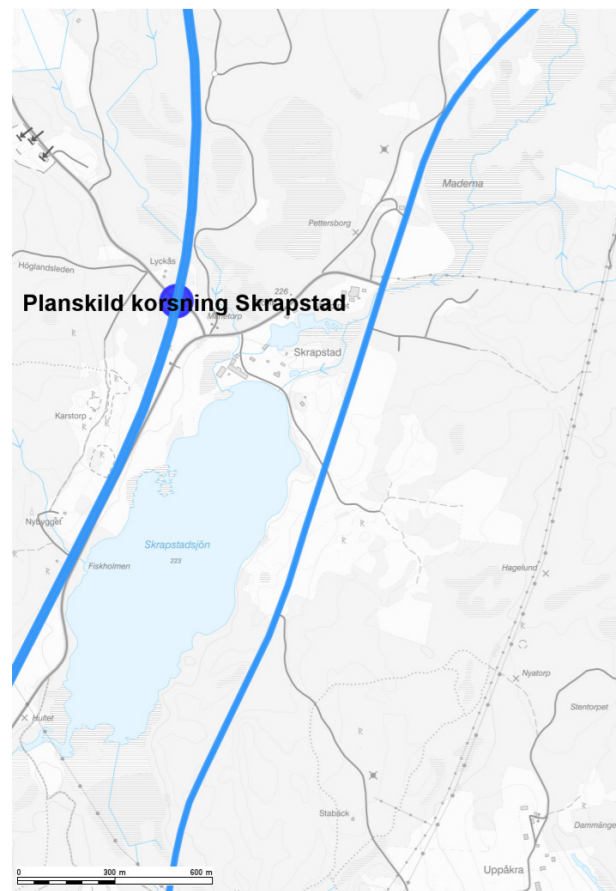

Följande bytespunkter föreslås alltså:

- Stenshult/Hylletoftavägen vid Gnillinge utmed väg 127.
- Korsningen mot Norra Ljunga/Komstad utmed väg 127.
- Korsningen mot Torset/Vallsjön utmed väg 127.
- Korsningen vid Hultagård mot Skepperstad och Rudu utmed väg 127.
- Hjartlanda utmed väg 761.
- Korsningen vid Björnskog mot Hultsjö utmed väg 761 (redan existerande pendlarparkering).
- Korsningen mot Häggatorp i närheten av infarten mot Ekeby utmed väg 761.
- Gamla Hjälmeryd utmed väg 30.
- Nya Hjälmeryd utmed väg 30 (redan existerande pendlarparkering).
- Bodaryd utmed väg 30.

Gång- och cykelväg mellan Sävsjö och Stockaryd

I samband med att Njudung energi ska lägga en överföringsledning för vatten mellan Sävsjö och Stockaryd är det också lämpligt att bygga en gång- och cykelväg på den. Eftersom dragningen för överföringsledningen inte har beslutats än så pekas inte någon lämplig sträckning för gång- och cykelvägen ut i översiktsplanen.

Nya planskilda korsningar vid Södra stambanan

På två platser i kommunen finns fortfarande plankorsningar över Södra stambanan. Dessa bör byggas om till planskilda korsningar och omfattar väg 822 vid Skrapstad och väg 740 vid Kullen vid gränsen till Växjö kommun.

Eftersom södra stambanan och de aktuella vägarna är statliga, ligger dessa under Trafikverkets ansvar och det är också Trafikverket som beslutar om järnvägens och vägarnas framtid. Idag finns inga planer från Trafikverket om att bygga om korsningarna, men kommunen kan i olika sammanhang spela in behovet till Trafikverket.

Markanvändningstyper och tillhörande ställningstaganden

I det här avsnittet redovisas generella ställningstaganden för de olika mark- och vattenanvändningstyperna.

MARKANVÄNDNINGSTYP:

Mångfunktionell bebyggelse

MARKANVÄNDNINGSTYP:

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Generella ställningstaganden

- Vid utveckling i redan bebyggda områden ska hänsyn tas till omgivande bebyggelsekaraktär. Som stöd för bedömningen om omgivande bebyggelsekaraktär finns bland annat de kulturhistoriska underlag som kommunen tagit fram.
- Vid planering för bostäder ska behov av lokaler för skola, barnomsorg, vård, omsorg och socialt boende samt ytor för lek och rekreation hanteras tidigt i planprocessen.
- Funktionsblandning av bostäder, service, grönytor och verksamheter som inte orsakar olämpligt buller och andra störningar ska eftersträvas för en levande, hållbar livsmiljö.
- Inom områden för mångfunktionell bebyggelse ska oskyddade trafikanter prioriteras framför fordonstrafik. Logistik och varudistribution ska fungera smidigt och ske på ett hänsynsfullt sätt mot människor och stadsmiljö.
- Hänsyn ska tas till de lokaliseringsprinciper för verksamheter och handel som beskrivs avsnittet om Näringsverksamhet.

Generella ställningstaganden

Vid planering för bostäder ska behov av lokaler för skola, barnomsorg, vård, omsorg och socialt boende samt ytor för lek och rekreation hanteras tidigt i planprocessen.

- Inom sammanhängande bostadsbebyggelse ska blandade boendeformer uppmuntras – alltså exempelvis småhus, radhus och flerfamiljshus av olika storlek och med olika ägandeformer.
- Inom de områden som pekas ut som sammanhållen bebyggelse krävs utökad lovplikt enligt plan- och bygglagen 9 kap. 6 §.
- Inom områden för sammanhängande bostadsbebyggelse ska oskyddade trafikanter prioriteras framför fordonstrafik. Logistik och varudistribution ska fungera smidigt och ske på ett hänsynsfullt sätt mot människor och stadsmiljö.
- Bostadsbebyggelse i kommunen ska i första hand utvecklas i mindre skala där mervärden lyfts fram – det kan till exempel handla om stationsnära, sjönära eller naturnära områden.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Verksamheter och industri

Generella ställningstaganden

- Hänsyn ska tas till de lokaliseringprinciper för verksamheter och handel som beskrivs i avsnittet om Näringsverksamhet.
- Inom områden för verksamheter och industri ska godstransporter få högsta prioritet. Men i trafikplaneringen inom områdena är det också viktigt att det finns gång- och cykelvägar och koppling till hållplats för kollektivtrafik för att säkra möjligheterna att ta sig fram för oskyddade trafikanter.
- AB Sävsjö industrifastigheter (ABSI) ska tillsammans med Utvecklingsavdelningen på kommunen säkerställa att det finns en beredskap av industri- och verksamhetsmark för kommande lokaliseringar.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Fritids- och idrottsanläggningar

Generella ställningstaganden

- Det ska finnas minst ett allaktivitetsområde i varje tätort i kommunen – och det ska finnas utrymme för dessa att växa.
- Vid planering av nya bostäder och skolor ska behovet av lokaler och utemiljöer för idrott och rekreation beaktas i planprocessen.
- För att samhällets resurser ska kunna nyttjas så effektivt som möjligt är det nödvändigt att skapa förutsättningar för samnyttjande av lokaler, till exempel idrottshallar och samlingslokaler.
- För att underlätta för barn och för att främja hållbart resande ska anläggningar för idrott och rekreation lätt kunna nås via gång- och cykelvägar.
- Idrotts- och kulturanläggningar som alstrar höga ljud, exempelvis motorbanor, arenor för utomhusidrott eller utomhusscener för musik bör inte placeras i direkt anslutning till bostadsbebyggelse.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Landsbygd

Generella ställningstaganden

- Sävsjö kommun är positiv till byggande på landsbygden. Ny bebyggelse ska placeras och utformas med hänsyn tagen till landskapsbild och tradition. De ska ges en estetisk riktig utformning och anpassas till lokala natur- och kulturvärden.
- Områden med höga kulturmiljövärden eller områden som omfattas av områdesbestämmelser behöver inte utgöra hinder för ny lokalisering av bebyggelse. Så länge en anpassning sker till omgivningen och gällande bestämmelser innebär ny bebyggelse i sådana områden goda förutsättningar för landsbygdsutveckling.
- Lokalisering av ny bebyggelse på landsbygden ska framförallt uppmuntras utmed befintliga stråk och i befintliga byar. Lokalisering av ny bebyggelse som innebär att nya enskilda vägar behöver tas över av kommunen (enligt kommunens riktlinjer för enskilda vägar) eller att kommunens skolskjutsar kommer att behöva åka en längre sträcka ska ske med restriktivitet.
- Utvecklingen av den tätortsnära landsbygden uppmuntras, då det skapar förutsättningar för landsbygdsboenden men med närhet till service och kollektivtrafik.
- Ny bebyggelse på landsbygden bör förses med tomter om minst en hektar för att kunna anordna egna avloppslösningar eller samordna avloppslösningar med närliggande bostadsbebyggelse.
- Förutsättningarna för befintliga jordbruk att kunna fortsätta drivas ska beaktas som ett väsentligt samhällsintresse – vilket bland annat innebär att generationsboenden eller utbyggnad av ekonomibyggnader kan tillåtas på jordbruksmark.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Fritids- och idrottsanläggningar

Generella ställningstaganden

- Inga särskilda ställningstaganden.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Transportinfrastruktur

Generella ställningstaganden

- Transportinfrastrukturen inom tätorterna ska i första hand planeras för barn och unga så att de tryggt och säkert kan förflytta sig inom sitt närområde.
- Transportinfrastrukturen ska planeras så att det blir enkelt för människor att välja hållbara resor.
- De bytespunkter som pekats ut utmed kollektivtrafikstråk i kommunen ska vara väl utrustade med möjlighet till byte mellan färdstätt såsom bil, cykel och kollektivtrafik.
- Transportinfrastrukturen ska planeras så att det blir enkelt för företag att nyttja hållbara transportsystem. Framförallt ska kommunen arbeta för att möjliggöra överflyttning av gods från väg till järnväg på Stockarydsterminalen.
- Kommunen ger stöd till enskilda väghållare enligt gällande Riktlinjer för enskilda vägar.
- Nybyggnation av gång- och cykelvägar ska i första hand ske utifrån kommunens gällande gång- och cykelplan med tillhörande åtgärdsprogram.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Grönområden och park

Generella ställningstaganden

- Det ska vara högst 300 meter till ett grönområde eller natur- och friluftsområde på mer än 0,5 hektar från samtliga skolor och förskolor i kommunen.
- Tätortsnära grönområden och parker har höga värden för närboendes möjligheter till friluftsliv och rekreation och ska inte bara bevaras utan även utvecklas. Utvecklingen ska ske med hänsyn till behovet av olika funktioner, så som värmerreglering genom användning av träd och buskar, upptag av dagvatten och säkerställande av andra ekosystemtjänster.
- Tätortsnära grönområden ska kunna användas för stadsodling eller småskalig matproduktion.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Natur och friluftsliv

Generella ställningstaganden

- Tätortsnära natur- och friluftsområden har höga värden för närboendes möjligheter till friluftsliv och rekreation och ska inte bara bevaras utan även utvecklas. Utvecklingen ska ske med hänsyn till behovet av olika funktioner, så som värmerreglering genom användning av träd och buskar, upptag av dagvatten och säkerställande av andra ekosystemtjänster.

MARKANVÄNDNINGSTYP:
Vatten

Generella ställningstaganden

- Inga särskilda ställningstaganden.

HÄNSYN OCH ÖVRIGA STÄLLNINGSTAGANDEN

För att översiktsplanen ska kunna ge vägledning för framtida beslut om användningen av kommunens mark- och vattenområden samt hur den bebyggda miljön ska användas är det viktigt att förhållanden av väsentlig betydelse redovisas.

I avsnittet som finns i översiktsplanen redovisas de allmänna intressen, värden och förhållanden som är av väsentlig betydelse för översiktsplanen, och kommunala ställningstaganden som berör dessa.

Befintlig bebyggelse och framtida behov

I det här avsnittet redovisas vilka bebyggelsestrukturer och vilken infrastruktur som finns i kommunen idag och vilka framtida behov som har identifierats för strukturerna. Det handlar om bland annat bostäder, företagsverksamheter, föreningsliv, offentlig service och trafikinfrastruktur.

Bostäder

I kommunens bostadsförsörjningsplan framgår hur kommunen ska tillgodose det framtida behovet av bostäder. Till översiktsplanen har ett mål satts om att planera för 13 000 personer till år 2030 och 14 000 personer till år 2040, alltså ungefär 1300 respektive 2300 fler personer än 2021. Med ett genomsnittligt antal boende om 2,3 personer per bostad skulle det innebära ett behov av mark för ungefär 500 bostäder till år 2030 och 1000 bostäder till år 2040, vilket motsvarar något mer än 50 bostäder per år.

Näringsverksamhet

Småindustrier och skogs- och jordbruk dominerar näringslivet i Sävsjö kommun. Träindustrin med bland annat sågverk och hustillverkning är viktiga basnäringar, men det finns även flera andra typer av småindustrier inom kommunen. En nyckelfråga för kommunens företag är kompetensförsörjningen.

Goda kollektivtrafikförbindelser är en viktig förutsättning för att ge företag möjligheter att verka i kommunen. För vissa företag har det alltmer öppnats upp möjligheter för att arbeta på distans. Genom att erbjuda gemensamma arbetsplatser och mötesplatser för företagare kan flera anställda bo i Sävsjö även om arbetsplatsen är placerad någon annanstans.

I Sävsjö kommun idag är stora delen av tätorterna uppblandade med miljöstörande och ytkrävande verksamheter centralt belägna i anslutning till bostadsbebyggelse. För att på sikt

möjliggöra en mer sammanhållen utveckling av tätorterna och möjliggöra färre bilresor lyfts här ett antal lokaliseringsprinciper som ska fungera som underlag för kommunen arbete med etableringar av handel och industri.

Utgångspunkten i principerna är dels att all handel ska kunna lokaliseras i närhet till varandra för att skapa synergieffekter och för att minska bilresandet, dels att möjliggöra för miljöstörande och ytkrävande verksamheter att flytta till platser längre från centrum. Även om lokaliseringar för att förtäta i centrum har fördelar, gör kommunen bedömningen att avstånden i alla fall blir relativt små – vilket möjliggör resande med gång- och cykeltrafik – och att det därför är bättre att lokalisera inte bara småskalig handel utan även storskalig handel relativt centralt – och sammanhängande. Det finns alltså en fördel att hålla handelsområdena relativt centralt i anslutning till centrum trots att de kan komma att bli ytkrävande.

Föreningsliv, idrott och rekreation

I Sävsjö kommun finns ett aktivt föreningsliv med drivande föreningar inom bland annat kultur och idrott. Som samlingspunkt för kulturen finns bland annat kulturhuset i Sävsjö och biblioteken i alla tätorterna. För idrotten finns både inomhus- och utomhusanläggningar i alla tätorterna. I Sävsjö finns dessutom både badhus och skyttecentret som också fungerar som samlingspunkt för föreningsliv och idrott för hela kommunen.

De samlingsplatser som finns för föreningslivet i Sävsjö kommun har ett högt allmänt värde och bör bevaras och utvecklas. Att varje tätort har egna allaktivitetsområden och ett eget bibliotek är viktigt för tätorternas attraktivitet och för möjligheten för barn att själva ha möjlighet att ta sig till fritidsaktiviteter.

Trafik och transporter

Kommunen är beroende av snabba och säkra kommunikationer, vilket bland annat handlar om kollektiva transportmedel och fungerande vägar och järnvägar för att förbindas med grannkommunerna såväl som regionala målpunkter såsom Jönköping och Växjö. Dessutom är kommunen beroende av snabba och tillförlitliga godstransporter för att gynna det lokala näringslivet.

Utformningen av kommunens vägar, järnvägar och gång- och cykelvägar utgör en viktig del i arbetet med att uppnå det nationella miljömålet God bebyggd miljö, framför allt i fråga om miljömålets delmål om infrastruktur, kollektiv-

trafik och gång- och cykelvägar och hushållning av energi och resurser. Genom att ge förutsättningar för gång- och cykeltrafik och kollektivt resande istället för fordonsburen trafik skapas bättre förutsättningar för att nå målen. Men infrastrukturen är också viktig för att den ger möjligheter för fortsatt bebyggelseutveckling och tätortsutbyggnad. Samtidigt innebär trafiksystem också olägenheter i form av buller, utsläpp och olycksrisker.

Teknisk försörjning

Samhällsviktig infrastruktur i form av energi, vatten- och avloppsförsörjning, avfallshantering och digital infrastruktur samlas inom rubriken teknisk försörjning. Den tekniska försörjningen är ett starkt allmänt intresse som försörjer både allmänheten och näringsverksamheter. För viss del av den tekniska försörjningen är kommunen ägare och för andra är privata bolag eller föreningar ägare.

Försörjningen av vatten och avlopp hanteras i kommunens vattentjänstplan. Den kommunala avfallshanteringen hanteras i kommunens avfallsplan.

I översiktsplanen tar kommunen inte ställning för lämpliga områden för vindkraft, men pekar istället ut i vilka områden som kommunen är negativ till vindkraft.

Offentlig service och samhällsfunktioner

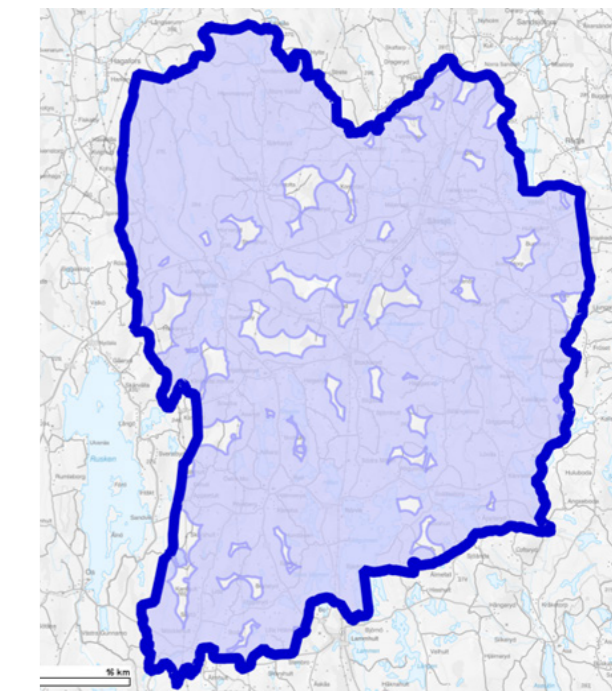
I Sävsjö kommun finns fyra tätorter som har mer än 500 invånare vardera: Sävsjö, Vrigstad, Stockaryd och Rörvik. Var och en av tätorterna

har en grundläggande offentlig service bestående av förskola, grundskola till årskurs 6 och kollektiva anslutningar. Vårdcentral finns bara i Sävsjö och Vrigstad.

Arbetet med den långsiktiga försörjningen av särskilda boendeplatser finns med i Socialförvaltningens boendeutredning samt i kommunens bostadsförsörjningsplan.

Behovet av skollokaler är inte konstant - befolkningsförändringar innebär skiftningar i behoven. Satsningar för en befolkningstillväxt innebär också ett behov av att satsa på nya skollokaler. I delar av Sävsjö kommun finns inom en närmare framtid ett behov av skollokaler.

Figur 1: Karta över områden med hög känslighet för vindkraft i blått. Inom dessa områden ställer sig kommunen negativ till vindkraft.

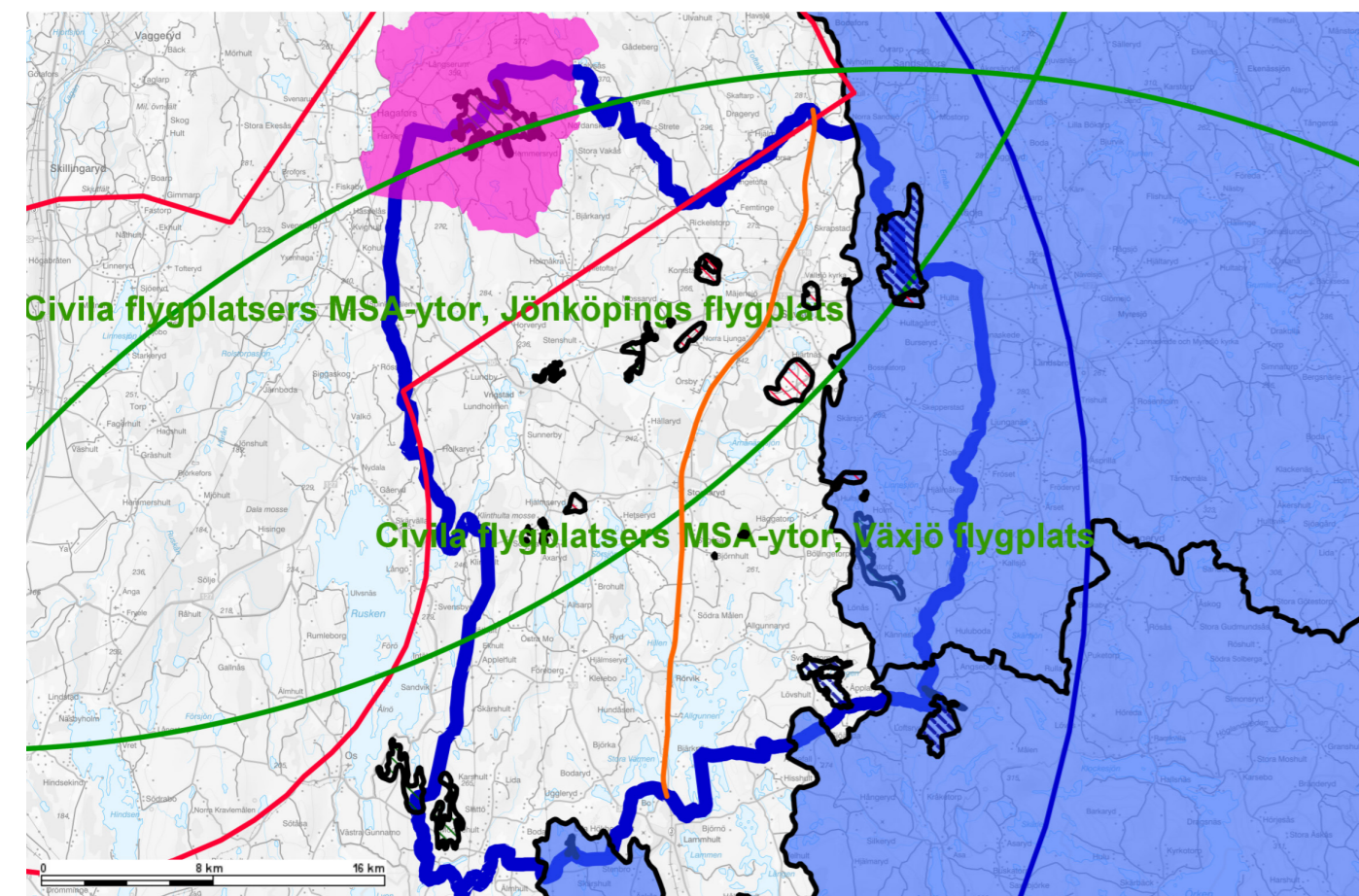
Riksintressen

Mark- och vattenområden av nationell betydelse kan pekas ut som riksintresse av regeringen eller nationella myndigheter. Områden som är av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada deras värden eller försvåra möjligheterna att använda områdena för avsett ändamål.

I översiktsplanen redovisas riksintressena och hur kommunen ställer sig till dessa. Kommunen ska visa hur riksintressena förhåller sig till motstående

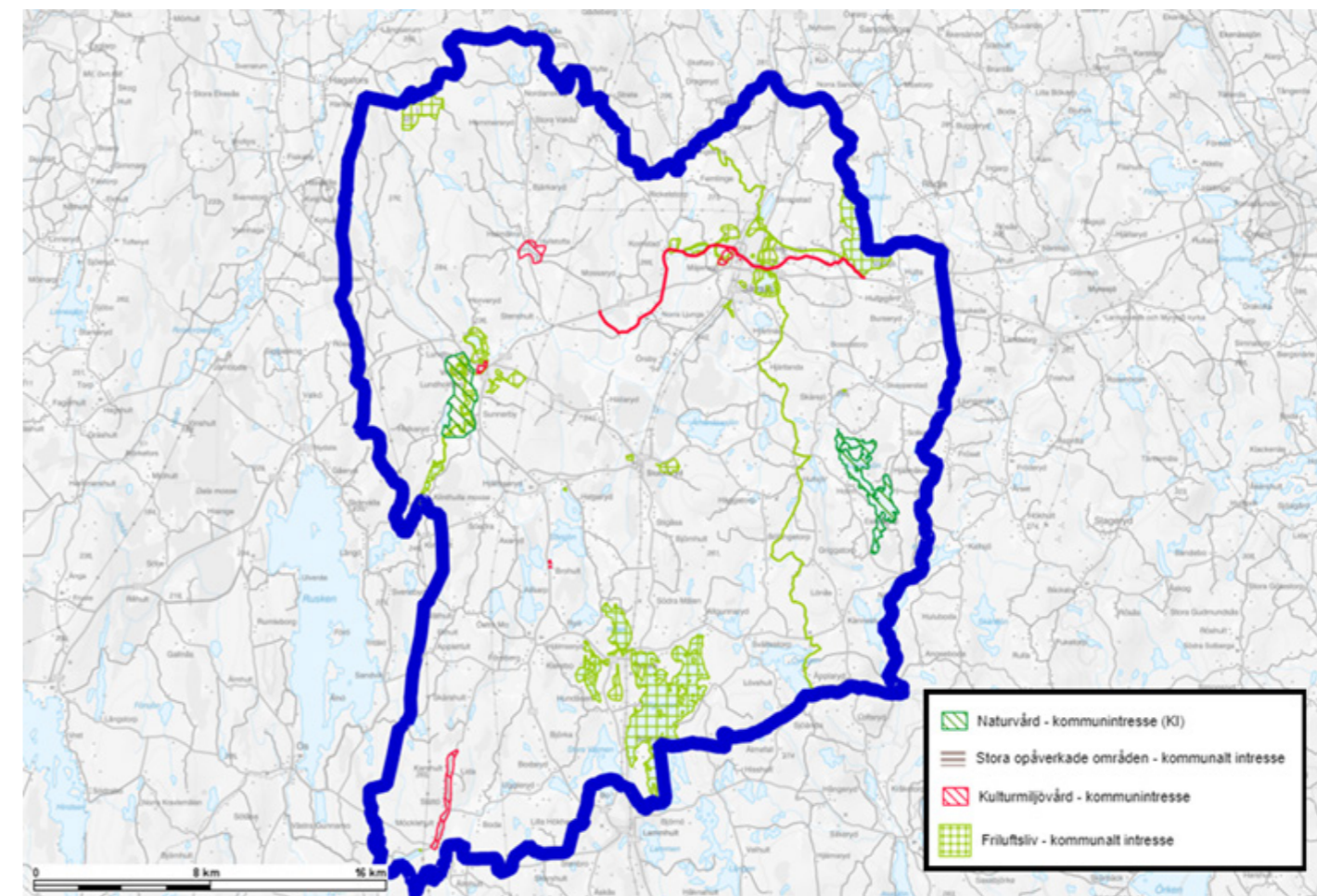
allmänna intressen eller hur avvägningar ska göras ifall flera riksintressen är oförenliga med varandra. I det här avsnittet redovisas de riksintressen som finns i kommunen.

Ett antal riksintresseområden har ändrats sedan föregående översiktsplan antogs 2012. Bland annat finns inte längre några riksintresseområden för vindbruk kvar i kommunen.

Kommunintressen

Förutom riksintresseområden utpekade av nationella myndigheter och i lagstiftningen finns områden som kan vara värdefulla att bevara ur ett lokalt perspektiv. Det handlar om områden med höga lokala värden – här har vi lyft fram lokala naturmiljö-, kulturmiljö- och friluftsintrussen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Landsbygdsutveckling i strandnära läge förkortas LIS och innebär att kommunen i översiktsplanen kan peka ut områden där det är lämpligt med strandnära bebyggelse för att utveckla landsbygden.

Syftet med LIS är att möjliggöra bebyggelse i attraktiva lägen på landsbygden i strandskyddade områden för att bidra till landsbygdens utveckling.

För att ett LIS-område ska bedömas som lämpligt för landsbygdsutveckling i strandnära läge har ett antal kriterier plockats fram. Sävsjö kommun gör bedömningen att även områden som inte är direkt utpekade i översiktsplanen kan komma att bli aktuella som områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Dessa ska då föregås av en översiktlig inventering och en motivering till vilken typ av service LIS-området stödjer i samband med bygglovshandläggning.

LIS-områden som pekas ut av kommunen i översiktsplanen:

Holmsjön

Område som ligger utmed Holmsjöns ostliga strand sydost om Sävsjö tätort mellan väg 761 och 768. Området ligger ungefär fyra kilometer från tågstationen i Sävsjö och stödjer service i Sävsjö tätort.

I granskningsyttrandet från Länsstyrelsen i Jönköpings län framgår det att länsstyrelsen inte delar kommunens uppfattning om att området är lämpligt för utveckling av landsbygden enligt 7 kap. 18 § e miljöbalken.

Norrjön vid Brunserys kvarn

Område som ligger i norra delen av sjön Norrsjön. Området ligger nära väg 761 som passerar mellan Sävsjö och Stockaryd och där det går kollektivtrafik. Eftersom området ligger inom fem kilometer från Sävsjö bedöms det kunna stödja servicen i tätorten. Närheten till Stockaryd gör att området även bedöms kunna stödja servicen där.

Norrjön och Björnskogssjön

Område som ligger utmed de två sjöarna Norrsjön och Björnskogssjön. Sjöarna ligger nära varandra och med Hultsjövägen passerandes emellan några hundra meter öster om Björnskogs busshållplats som nyligen har fått en pendelparkering. Området stödjer kollektivtrafiken som går mellan Sävsjö och Stockaryd samt de två tätorternas service. Området ligger inom skolområdet för låg- och mellanstadiet i

Stockaryd och högstadiet i Rörvik och därför kommer både Stockaryd och Rörvik att dra nytta av utveckling av bostäder i området.

Ärnanäsasjön

Område som ligger utmed Ärnanäsasjön öster om Stockaryd. Från Stockaryd är det ungefär fyra kilometer. Området stödjer den service som finns i Stockaryd samt kollektivtrafiken mellan Stockaryd och Sävsjö.

Furusjön

Område som ligger utmed Furusjöns södra strand ungefär fem kilometer öster om Rörvik. Området stödjer Rörvik och den service som finns där. Väg 744 löper längs området, vilket innebär att trafikinfrastrukturen inte behöver byggas ut nämnvärt. En stor del av utvecklingen inom området bedöms kunna ligga söder om vägen.

Nordvästra Allgunnen

Beskrivningen berör här flera områden i nordvästra delen av Allgunnen och de områden som ligger vid den delen av sjön Allgunnen som omfattas av vattenskyddsområde. Det av områdena som ligger längst ifrån Rörvik ligger tre kilometer från Rörvik och de berörda områdena drar fördel av den nya gång- och cykelväg som byggts från Rörvik och österut. LIS-områdena stärker servicen i Rörvik samt kollektivtra-

fiken mellan Rörvik och Stockaryd/Sävsjö.

Övriga Allgunnen

För övriga delar av Allgunnens strand har flera områden också pekats ut som lämpliga LIS-områden. Områdena ligger utanför vattenskyddsområdet för sjön. Utvecklingen av bostäder i dessa områden behöver inte utvecklas i ett större sammanhang eftersom de inte ligger inom vattenskyddsområdet och det därmed inte är nödvändigt att anlägga ett allmänt vatten- och avloppssystem. Områdena stödjer servicen i Rörvik. Det av områdena som ligger längst från Rörvik ligger cirka sex kilometers resväg från tätorten.

Hillen

Beskrivningen omfattar flera områden utmed Hillen norr om Rörviks tätort. Områdena ligger både på västra och östra sidan om Hillen och med närhet till Rörvik. Området som ligger längst från Rörvik ligger fyra kilometers resväg från tätorten. Områdena bedöms stärka servicen i Rörvik.

Svinasjön

Område utmed östra Svinasjön väster om Rörvik. Området ligger i direkt anslutning till Rörvik och kommer att stödja servicen i tätorten.

Rydasjön

Område utmed sydvästra Rydasjön som ligger väster om Rörvik. Området ligger ungefär tre kilometers resväg från Rörvik och nära en busshållplats för busstrafiken som går mellan Lammhult och Sävsjö via Rörvik och Stockaryd. Området bedöms stärka servicen i Rörvik.

Norrsjön vid Västerkvarn

Beskrivningen omfattar två områden utmed Norrsjön väster om Stockaryd. I och med den nya dragningen av väg 761 byggdes en gång- och cykelväg till Stockaryd. Det är också möjligt att ta sig från sjön till Nya Hjälmseryd någon kilometer nordväst om sjön som ligger utmed riksväg 30 och där det finns en pendlarparkering. Det av de två områdena som ligger längst från Stockaryd ligger ungefär fem kilometers färdväg från tätorten. Området bedöms stödja servicen i Stockaryd.

Slättsjön

Beskrivningen omfattar ett område utmed Slättsjön i norra Vrigstad. Området ligger några hundra meter norr om Vrigstad och förväntas stärka servicen i Vrigstad. Delar av området har redan bebyggts, men finns kvar för att säkerställa möjligheten för den befintliga bostadsbebyggelsen att fortsätta utvecklas.

Vrigstadån uppströms Vrigstad

Område utmed Vrigstadån nordost om Vrigstad. Området ligger i närheten av väg 127 som går mellan Vrigstad och Sävsjö. I närheten till området finns busshållplatser som gör det möjligt att ta sig till Vrigstad och Sävsjö. Området ska stärka servicen i Vrigstad samt kollektivtrafiken.

Bodaån

Två områden strax nordväst om Vrigstad vid Bodaån. Områdena ligger fyra kilometers färdväg från Vrigstad och ska stödja servicen i Vrigstad.

Säkerhet, miljö, klimat och hälsa

Vid planläggning av den bebyggda miljön ska kommunen se till att marken är lämplig utifrån bland annat säkerhet, miljö, klimat och hälsa. I de här avsnitten redovisas några av de faktorer som kan påverka miljön, klimatet eller människors hälsa negativt.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt 3 kap. 4§ i Plan- och bygglagen ska det framgå i översiktsplanen hur kommunen anser att miljö kvalitetsnormerna (MKN) ska följas. Reglerna som gäller för miljö kvalitetsnormerna regleras i 5 kap. i Miljöbalken och finns för luft, vatten och buller. Sävsjö kommun omfattas av reglerna gällande miljö kvalitetsnormer för vatten och luft.

I Sävsjö kommun omfattas ett flertal vattendrag, sjöar och grundvatten av miljö kvalitetsnormerna för vatten. Eftersom kommunen ligger på höglandet innebär det att det finns en väldigt låg kumulativ påverkan på vattnet. Därför har de flesta ytvattenförekomsterna inom kommunen en måttlig eller god ekologisk status. Vad gäller kemisk status så undantas alla ytvatten i Sverige från kraven på god status för kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter (BDE). Bortsett från de två undantagna föreningarna innehar alla ytvattenförekomster i kommunen god kemisk status. Grundvattenförekomster värderas utifrån kvantitativ och kemisk status. I Sävsjö kommun har alla grundvatten god kemisk status och god kvantitativ status.

I Sävsjö kommun ligger värdena för miljö kvalitetsnormer för luft långt under normernas gränsvärden och därför har inga särskilda åtgärder behövts.

Strålning och radon

Folkhälsomyndigheten har identifierat tre källor till strålning som är farlig för människor som relevanta att ta hänsyn till i den fysiska planeringen: UV-strålning från solen, joniserande strålning från radonförekomster och elektromagnetisk strålning. I avsnittet redovisas hur kommunen kan arbeta med att undvika risken för strålning.

Buller

Buller är sådant ljud som överstiger en viss nivå och som upplevs som störande. Människor som ständigt utsätts för buller, framför allt de som bor i bullriga miljöer, riskerar att bullret påverkar deras sömn och medför ökad stress, vilket i sin tur kan medföra ytterligare konsekvenser som inverkar och påverkar människors liv och välmående. I avsnittet redovisas hur kommunen kan arbeta med att undvika för höga bullernivåer.

Skydd mot olyckor

Enligt Lagen för skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen vidta åtgärder för att förebygga bränder samt verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. I avsnittet om Ras, skred, erosion och översvämning samt i avsnittet om Farligt gods hanteras några av olycksriskerna som lagen omfattar.

Miljöfarliga verksamheter

Med miljöfarlig verksamhet avses användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan ge upphov till utsläpp till mark eller vatten eller medföra andra störningar för människors hälsa eller miljön. Vad som är en miljöfarlig verksamhet regleras i 9 kap. i Miljöbalken.

I Sävsjö kommun finns ett antal miljöfarliga verksamheter idag, bland annat avloppsreningsverk, täktverksamheter, industriella verksamheter och jordbruksverksamheter.

Farligt gods

Transporter av farligt gods kan innebära att de transporterade godsen kan utgöra en fara för människors hälsa eller miljön om en olycka inträffar. För att minska konsekvenserna vid eventuella olyckor koncentreras transporter av farligt gods framförallt till primära transportleder som är lämpliga för farligt gods. I Sävsjö kommun omfattas dessa av väg 30, 127 och 128 samt Södra stambanan. Ibland behöver transporter av farligt gods även ske på andra vägar för att nå sin destination – dessa kallas sekundära transportvägar och behöver också beaktas i planeringen.

Ras, skred, erosion och översvämning

Översiktsplanen ska enligt 3 kap. 5 § i Plan- och bygglagen redovisa kommunens syn på risken för skador på den bebyggda miljön som kan följa av ras, skred, erosion och översvämning som är klimatrelaterade samt på hur riskerna kan minska eller upphöra. I avsnittet redovisas både förutsättningar och ställningstaganden för att hantera riskerna. I Sävsjö kommun är riskerna störst vid översvämning av åar och översvämning från skyfall.

Förorenade områden

Med förorenade områden avses mark, grundvatten, ytvatten, sediment, byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I de flesta fall gäller det områden där det finns eller har funnits miljöfarliga verksamheter. I avsnittet redovisas hur kommunen kan minska riskerna för att föroreningar vid förorenade områden påverkar människors hälsa eller miljön negativt.

Klimatförändringar och minskad klimatpåverkan

Sävsjö kommun ligger på det småländska höglandet, vilket påverkar kommunens klimat. Den höga höjden innebär att det överlag är kallare här än närmare kusterna – och klimatet kan till viss del jämföras med det i södra Norrlands kustområde. Höglandet är också mindre nederbördsrikt jämfört med de västligare delarna av södra Sverige, vilket beror på att sydvästvindarna som är vanligast i södra delen av Sverige tvingar luften att stiga över höjderna.

Med anledning av betydande utsläpp av växthusgaser till atmosfären kommer vi i framtiden att få ett förändrat klimat. För Jönköpings län och höglandet innebär det generellt att det kommer att bli varmare, blötare och torrare under olika perioder på året.

Klimatförändringarnas omfattning är svåra att överblicka och det råder osäkerhet kring hur omfattande konsekvenserna riskerar att bli. Därför är det viktigt att samhället anpassas mot de konsekvenser som är mest troliga. Förutom att det förväntas bli varmare, blötare och torrare förväntas också risken för extrema väder, såsom skyfall, extremvärme och stormar, att öka.

Skyddade naturområden

I kommunen finns flera områden som är utpekade och skyddade. Det ligger i kommunens intresse att bevara sådan natur som är utpekad som särskilt värdefull eftersom dessa områden bland annat bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster. I avsnittet redovisas några av de naturområden i kommunen som är skyddade.

I kommunen finns också ett antal riksintresseområden för naturvård och Natura2000-områden. Dessa beskrivs i avsnittet om Riksintressen.

Totalförsvarsplanering

Att beakta totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen handlar om att bygga ett robust samhälle och förbereda samhället för krig. I avsnittet berörs kortfattat vilka sektorer som kan bedömas vara samhällsviktiga samt hur befolkningsskydd och kritisk infrastruktur hanteras inom totalförsvaret.

Areella näringars markanvändning

Areella näringar är ett samlingsbegrepp för näringar som använder sig av naturgeografiska resurser på land och i vatten, till exempel jordbruk, skogsbruk och olika typer av täktverksamheter.

Jord- och skogsbruksmark är ändliga resurser som är av nationell betydelse och som ska hanteras varsamt när samhället utvecklas. Även täkter för brytning av torv, sten eller jord är ändliga resurser som ska användas med försiktighet.

Enligt 3 kap. 4 § i miljöbalken är jord- och skogsbruksmark av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och om detta behov inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska i enlighet med miljöbalken så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

Med anledning av lagstiftningen finns i avsnittet ställningstaganden för när det är lämpligt eller inte att bygga på jordbruksmark i kommunen. I avsnittet finns också ställningstaganden kring täktverksamheter.

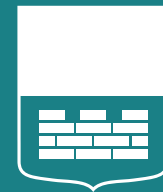
Sociala förhållanden

Att beakta sociala förhållanden i samhällsplaneringen är viktigt. Det främjar samhällsutvecklingen och kan bidra till att skapa goda sociala levnadsförhållanden. Arbetet med översiktsplanen bör därför redovisa hur olika sociala förhållanden påverkar olika grupperns behov.

Agenda 2030 och de globala målen har en stark koppling till social hållbarhet och i kommunens utvecklingsstrategi finns flera exempel på hur man kan arbeta för att nå en social hållbarhet. Ifrån de utvecklingsområden som lyfts fram i strategin är det möjligt att identifiera två huvudsakliga delar som behöver beaktas i den fortsatta fysiska planeringen – möjligheten till delaktighet i processerna och att allas behov ska tas i beaktande.

Detta är en kortversion av översiktsplanen i Sävsjö kommun.
Besök savsjo.se/oversiktsplan för att läsa hela översiktsplanen.

Sävsjö
kommun